

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta textilní

LOGISTIKA V ODĚVNÍ VÝROBĚ

LOGISTICS IN GARMENT MANUFACTURING

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

<i>Studijní program:</i>	B3107 Textil
<i>Studijní obor:</i>	Management obchodu s oděvy
<i>Autor práce:</i>	Klára Jurčíková
<i>Vedoucí bakalářské práce:</i>	Ing. Petra Komárková, Ph. D.

Liberec 2014

(Zadání bakalářské práce)

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Klára Jurčíková**
Osobní číslo: **T10000453**
Studijní program: **B3107 Textil**
Studijní obor: **Management obchodu s oděvy**
Název tématu: **Logistika v oděvní výrobě**
Zadávající katedra: **Katedra oděvnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Rešerše zaměřená na logistiku v oděvní výrobě. Vymezení základních logistických pojmů. Specifika logistiky oděvné výroby.
2. Studie současné situace v logistice podniků vyrábějících oděvní výrobky.
3. Možnosti optimalizace skladového hospodářství a logistických toků v oděvní výrobě.
4. Legislativa spojená s mezinárodním obchodem v oděvním průmyslu.

Rozsah grafických prací: dle rozsahu dokumentace

Rozsah pracovní zprávy: cca 40 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- GROS, I., Logistika. 1.vyd. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická 1993, ISBN 80-7080-216-2
- Ch. Schulte, Logistika. Praha: Victoria Publishing, 1994 - 301 s. ISBN 80-85605-87-2
- Žižka, Miroslav, Sixta, Josef, Logistika, 1.vyd. Praha: Bizbooks, 2010 - 240 s. ISBN 9788025125632
- Platné normy ČSN ISO a předpisy.
- Odborné a vědecké časopisy.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Petra Komárková, Ph.D.
Katedra oděvnictví

Datum zadání bakalářské práce: 2. listopadu 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2014

Ing. Jana Drašarová, Ph.D.
děkanka

doc. Ing. Antonín Havelka, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 2. listopadu 2013

PROHLÁŠENÍ

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména §60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do její skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci 13. května 2014

Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Dovoluji si touto cestou poděkovat vedoucí bakalářské práce Ing. Petře Komárkové, Ph. D. za cenné rady a připomínky. Dále bych ráda poděkovala své rodině za bezmeznou trpělivost a podporu, bez které bych to nikdy nezvládla.

ANOTACE

Zpracovaná bakalářská práce poskytuje souhrnný pohled na logistiku s důrazem na oděvní výrobu. Kromě základních logistických pojmů jsou přidány i způsoby, jak ji v podniku řídit. K všeobecné logistice bylo připojeno i zacílení přímo na textilní a oděvní průmysl. Dále pak obsahuje i studii současné situace v oděvních podnicích především v České republice. Studie zahrnuje veškerou problematiku s výrobou u nás. Zde je zahrnuta i snaha o zlepšení skladového hospodářství s vysvětlením základních pojmů a pozdějším pokusem o vyřešení problematiky. Na konci pak byla zahrnuta i legislativa spojená nejen s mezinárodním obchodem, ale především v oděvním průmyslu. Legislativa zahrnuje veškeré potřebné zákony a nařízení, dále pak i dokumenty potřebné pro cestu zboží do zahraničí.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Logistika, specifikace logistiky v oděvním průmyslu, legislativa, skladové hospodářství, studie současné situace v oděvním průmyslu

ANNOTATION

Bachelor thesis provides an overview of logistics with an emphasis on clothing production. In addition to basic logistics concepts are added and ways to manage it in the company. The general logistics was also connected directly targeting the textile and clothing industry. Contains further study of the current situation in the textile enterprises especially in the Czech Republic. The study covers all the issues with production in the country. Here is also included efforts to improve inventory management with an explanation of basic concepts and a later attempt to resolve the issue. In the end it was also included legislation related not only to international trade, but especially in the clothing industry. Legislation includes all necessary laws and regulations, as well as the documents required for travel goods abroad.

KEYWORDS:

Logistics, logistics specification in the garment industry, legislation, warehouse management, study the current situation in the clothing industry

Obsah

PODĚKOVÁNÍ.....	2
ANOTACE.....	3
ANNOTATION	4
Obsah.....	5
SEZNAM OBRÁZKŮ	8
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
Úvod.....	10
2. Logistika základní pojmy	11
2.1 Pojem logistika.....	11
2.2 Definice logistiky	11
2.3 Cíle logistiky	12
2.4 Rozdělení logistiky.....	12
2.4.1 Zásobovací logistika.....	12
2.4.2 Výrobní logistika.....	13
2.4.3 Distribuční logistika	13
2.4.4 Zpětná logistika	14
2.4.5 Logistika likvidace odpadů a vedlejších produktů	14
3. Specifika logistiky v oděvní výrobě.....	15
4. Pořizování zásob	19
4.1 Nákup	19
4.1.1 Výběr a hodnocení dodavatele	19
4.2 Sourcing	20
4.2.1 Outsourcing	20
5. Metody řízení zásob	22
5.1 Metoda ABC	22
5.2 Metoda Just in time = "Právě v čas"	24
a) Individuální zásobování v případě potřeby	25
b) Pořizování zásob	25
c) Zásobování synchronní s výrobou.....	25
5.3 Metoda Just in Case = "Právě v tomto případě"	25
5.4 Metoda MRP (Material Requirements Planning, Manufacture Resource Planning) = "Plánování materiálových požadavků"	26
5.5 Metoda ERP (Enterprise Resource Planning) = "Plánování podnikových zdrojů" ..	27
5.6 Metoda TOC (Theory of Constrains) = "Teorie omezení"	27
5.7 Metoda Six Sigma	27
5.8 Metoda Kaizen = "Změna k lepšímu"	27
5.9 Metoda Kanban = "Lístek, kartička"	28
5.10 Metoda Poka joke = "Rychlý pokus"	28
5.11 Metoda Jidoka	28
5.12 Metoda "5 S"	29
6. Skladové hospodářství.....	30
6.1 Rozhodování ve skladovací oblasti	30
6.1.1 Typy skladování	31
6.1.2 Funkce skladování.....	31
6.1.3 Velikost a počet skladů	32
6.2 Skladování v oděvním průmyslu.....	32
7. Zásoby rozpracované výroby	34

8.	Současná situace v oděvních podnicích	36
8.1	Historie	36
8.2	Globalizace.....	36
8.3	Výroba v zahraničí	37
8.4	Nastínění situace v oděvním průmyslu pomocí 2 podniků	38
8.4.1	Příklad konkrétního podniku v současnosti	38
8.4.2	Příklad konkrétního podniku v současnosti	41
8.5	Návrhy na zlepšení situace v oděvním průmyslu.....	43
9.	Možnost optimalizace skladového hospodářství.....	45
a)	MRP (Material Requirements Planning, Manufacture Resource Planning)	45
b)	ERP (Enterprise Resource Planning)	46
c)	JIT (Just in Time)	46
d)	TOC (Theory of Constrains)	46
e)	Six Sigma	46
f)	Kaizen.....	46
g)	Kanban	47
10.	Zákony spojené s oděvním průmyslem.....	48
10.1	Mezinárodní obchod.....	48
10.1.1	Podmínky pro obchodování se zahraničím	48
10.1.2	Udělování vývozního povolení	49
10.1.3	Veškeré náležitosti spojené s měnou či penězi	49
10.1.4	Vyloučení odpovědnosti za škody při plnění závazků	50
10.1.5	Udělení zákazu dalšího vývozu.....	50
10.1.6	Omezení prodeje	51
10.1.7	Doložka týkající se měny	51
10.1.8	Výhradní prodej.....	52
10.1.9	Závislé smlouvy	52
10.1.10	Vícestranné výměnné obchody	52
10.2	Dumping a subvence	53
10.2.1	Obchodování se státy mimo EU.....	54
10.3	Obchodování s oděvy	57
11.	Dokumenty v zahraničním obchodě.....	60
11.1	Význam a obsah dokumentů	61
11.2	Obchodní faktura.....	61
11.3	Přepravní dokumenty – mezinárodní nákladní listy.....	61
11.3.1	Mezinárodní železniční nákladní list "CIM"	62
11.3.2	Mezinárodní železniční nákladní list "SMGS"	62
11.3.3	Mezinárodní dopravní nákladní list "CMR"	63
11.3.4	Letecký nákladní list "AWB"	64
11.3.5	Poštovní podací lístek.....	64
11.3.6	Námořní konosament B/L	64
11.3.7	Říční konosament.....	65
11.4	Osvědčení o původu zboží "EUR"	66
11.4.1	Jednotná celní deklarace "JCD"	67
11.5	Nástroje a opatření obchodní politiky státu.....	67
11.6	Expedice zboží do zahraničí.....	68
11.6.1	Mezinárodní logistika.....	68
11.7	Specifikace dokumentů a způsobů dopravy pro oděvní průmysl.....	71
11.7.1	Dokumenty	71
11.7.2	Způsoby přepravy.....	71

12.	Rizika v zahraničním obchodě	72
12.1	Příčiny zvýšení rizikovosti v zahraničním obchodě.....	72
13.	Závěr.....	73
14.	ZDROJE	75

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Schéma toků informací a materiálu	13
Obr. 2: ABC analýza	24
Obr. 3: Mezinárodní železniční nákladní list "CMI", 1. strana	62
Obr. 4: Mezinárodní železniční nákladní list "CMI", 2. strana	62
Obr. 5: Mezinárodní nákladní list "CMR"	63
Obr. 6: Letecký nákladní list "AWB"	64
Obr. 7: Osvědčení o původu zboží "EUR", 1. strana	66
Obr. 8: Osvědčení o původu zboží "EUR", 2. Strana	66
Obr. 9: Jednotná celní deklarace	67

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

TZV.	Takzvaně
RESP	Respektivě
OBR.	Obrázek
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
NAPŘ.	Například
ATD.	A tak dále
JIT	Just in time
MRP	Material Requirements Planning/ Manufacture Resource Planning
ERP.	Enterprise Resource Planning
TOC	Theory of Constrains
EUR.	Euro
JIC	Just in Case

Úvod

Cílem této bakalářské práce je seznámit se současnou situací v oděvním průmyslu v oblasti logistiky v České republice. Nejprve byl vysvětlen a definován pojem logistika, její cíle, jednotlivé druhy logistik jako je zásobovací, výrobní, distribuční, zpětná a likvidace odpadu a vedlejších produktů, dále pak vybrané druhy metod řízení zásob a jejich kvality. Pro tuto práci se vybraly metody ABC, JIT, JIC, MRP, ERP, TOC, Six sigma, Kaizen, Kanban, Poka yoke, Jidoka, 5S. V další části práce lze nalézt specifikaci logistiky přímo pro textilní průmysl, především jaké důležitosti se oproti běžné logistice musí zabývat. Specifikace obsahuje i důležité skutečnosti pro toto odvětví.

Také je tu možné přímo najít oblasti zabývající se oděvním průmyslem, především jeho situací spojenou s výrobou v zahraničí. Je tu možné nalézt konkrétní společnosti s popisem poměrů v jejich výrobě.

Poté je zmíněno, jak lze pořídit materiál potřebný pro výrobu. Zda se ho opatří nákupem či outsourcingem.

K nalezení je zde i skladové hospodářství. Nejprve bylo definováno skladové hospodářství spolu s dalšími pojmy potřebnými v této oblasti. Dále také rozdíl v oděvním průmyslu oproti zbytku ostatních a byla navržena řešení, jak skladové hospodářství ještě vylepšit.

Zmíněna byla i rozpracovaná výroba. Především co to je a co obsahuje.

Posledními dvěma kapitolami jsou zákony spojené při vývozu zboží do zahraničí a dovozu materiálu ze zahraničí a k tomu potřebné dokumenty. V kapitolách je možné nalézt zákony potřebné pro mezinárodní obchod, jak spolu mají jednotlivé strany komunikovat, aby to nebylo protiprávní. Jsou tu také zahrnuty pojmy dumping a subvence kvůli ochraně spotřebitele. Dále pak bylo upřesněno vše potřebné pro odeslání zboží do zahraničí. Na konci jsou už jenom dokumenty potřebné při mezinárodním obchodu s oděvy a samozřejmě rizika spojená s obchodováním se zahraničí a jejich příčiny.

2. Logistika základní pojmy

2.1 Pojem logistika

Slovo logistika pochází z řeckého slova logistikon, což znamená důmysl, rozum slova nebo logos, slovo, řeč, myšlenka, rozum, pravidlo a bylo využíváno ve vojenství pro zabezpečování zásobování, stravování, vystrojování a ostatní služby vojenským jednotkám. V 60. letech 20. století převzala tento pojem i civilní odvětví ve Spojených státech. V druhé polovině 80. let se stala mnohovýznamovým pojmem. Na konci 20. století se stala klíčovým faktorem, který ovlivňuje úspěšnost podniků a ovlivňuje racionalizaci oběhových činností, integraci a globalizaci. [1, 2, 7, 8]

Ve slovníku cizích slov má logistika několik definic. Například: „*Logistika je plán přísunu pracovních sil, dodávání materiálu atd.*“ [52, s. 443]

Dnes je logistika oborem, kterým jsme ovlivňováni. Logistické činnosti probíhají skoro pořád. Je tedy běžné, že vše okolo nás funguje a logistiku si uvědomujeme, až když nastane problém. [1, 8]

2.2 Definice logistiky

Existuje velké množství definic logistiky od mnoha autorů. Hodlám citovat pouze pár: [1, 8, 19, 20]

„*Za logistiku se považuje integrované plánování, formování, provádění a kontrolování hmotných a s nimi spojených informačních toků od dodavatele do podniku, uvnitř podniku a od podniku k odběrateli.*“ [53, s. 13]

„*Logistika znamená tvorbu, řízení a organizování materiálových a informačních toků zboží a všech ostatních činností, které jsou s toky zboží a informací spojeny. Materiálové toky představují tzv. zásobovací činnosti, dále pohyby polotovarů mezi výrobci navzájem a nakonec pohyby hotových výrobků mezi výrobci a odbytovými resp. obchodními organizacemi včetně pohybů zboží přímo ke spotřebiteli.*“ [32, s. 15]

„*Hospodářská logistika je disciplína, která se zabývá systémovým řešením, koordinací a synchronizací a celkovou optimalizací řešením, koordinací a synchronizací a celkovou optimalizací řetězců hmotných a nehmotných operací, vznikajících jako důsledek dělby práce*

a spojených s výrobou a s oběhem určité finální produkce. Je zaměřena na uspokojení potřeby zákazníka jako na konečný efekt, které se snaží dosáhnout s co největší pružností a hospodárností.“ [19, s. 50]

2.3 Cíle logistiky

Cílem logistiky je uspokojit potřebu po věcném a množstevním souladu, po překonání prostoru a překonání času a to vše při optimalizaci logistických výkonů a jejími komponenty, logistickými službami a náklady [1, 8, 19, 20]

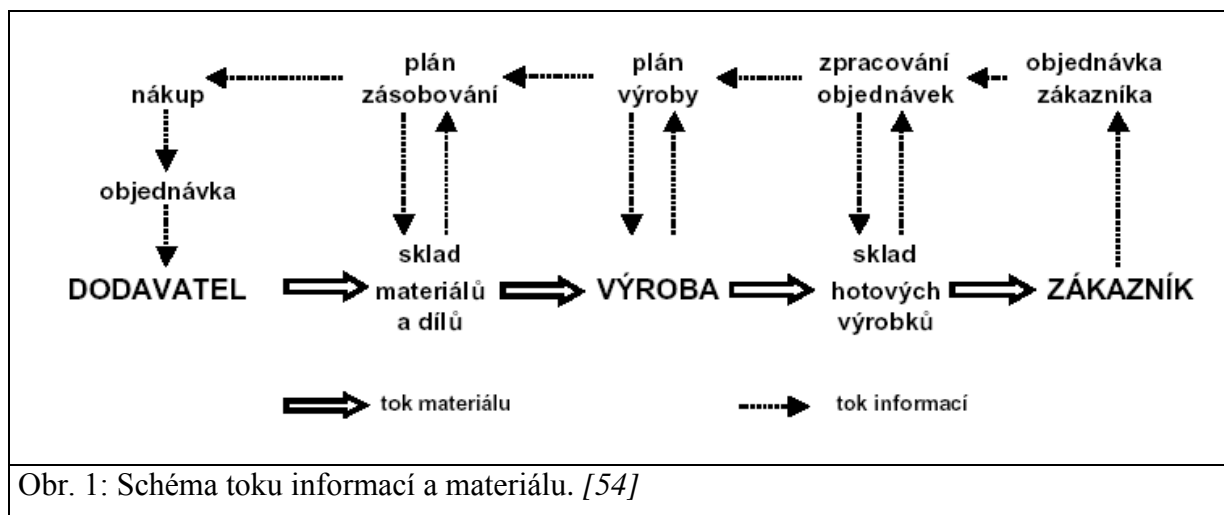
2.4 Rozdělení logistiky

Logistika je jenom jedna. Z hlediska účelového pojetí však rozlišujeme logistiku: [8, 19, 20]

- Zásobovací
- Výrobní
- Distribuční
- Zpětná
- Logistiku likvidace odpadů a vedlejších produktů

2.4.1 Zásobovací logistika

Logistika je zaměřena na zákazníka tak, abychom mu mohli dodat ve správný čas a na správné místo, ať už výrobek nebo službu a uspokojit tak jeho potřebu. Schopnost firmy reagovat na požadavky zákazníka je závislá na zásobování provozními prostředky od vnějších dodavatelů tak, aby mohla zabezpečit dispozici zboží a služeb potřebných k provedení svých výkonů. [8, 19, 20]

2.4.2 Výrobní logistika

Výrobní logistika zahrnuje přepravní, skladovací a komisionářské činnosti. Tyto činnosti spojují jednotlivé výrobní kroky a organizační činnosti. [1, 25]

Aby došlo k zabezpečení veškerých skladovacích činností, je potřeba vytvořit zásobovací sklady, sklady polotovarů a sklad hotových výrobků. Zásobovací sklady jsou takové sklady, kam jdou výrobky po příchodu do podniku a jsou potřebné pro zajištění plynulé výroby v podniku. Na skladě polotovarů se objevují takové produkty, které prošly částečně výrobní fází, ale nebyly úplně dokončeny. Poslední typem skladu je sklad hotových výrobků. V případě hotových výrobků, jde o takové výrobky, jenž mají za sebou všechny fáze výroby, a jsou tedy zcela dokončeny. [1, 25]

Správná výrobní logistika musí respektovat samotnou výrobu. Dále pak má vytvořit vše pro bezporuchový chod výroby. Pokud provádí pružné změny, musí se na tyto výměny připravit. Náklady na přípravu a reinstalaci výroby je třeba snížit na minimum. Toky spjaté s materiálem a tím pádem i jeho doprava mají být co nejnižší. Veškeré prostředky potřebné pro výrobu jsou vhodně rozmístěné po celé výrobní ploše. [1, 25]

2.4.3 Distribuční logistika

Pomocí distribuce se jednotlivé produkty dostávají k zákazníkům. V ní jsou zahrnuty veškeré sklady a dopravní prostředky potřebné pro dodání konečnému spotřebiteli. Je nutné dodat zboží ve správném množství, kvalitě a čase. [1, 26]

Lze využít způsobu přímé, nepřímé a kombinované distribuce. Přímá distribuce je zvláštní v tom, že není použit prostředník. Proto se to týká pouze omezeného počtu zákazníků, kteří jsou v blízkosti výrobce. Za to nepřímá distribuce je v reálném světě používaná nejčastěji, protože se využívá mezičlánků, jako jsou velkoobchody, maloobchody, obchodní cestující a obchodní zástupce. Pokud má nepřímá distribuční cesta hodně mezičlánků může se stát to, že je výrobek tím zdražen. V případě kombinované distribuční cesty se pro určité produkty používá nepřímá cesta a pro jiné zase přímá. [1, 26]

2.4.4 Zpětná logistika

Zabývá se opětovným použitím obalových materiálů, výrobků a jiných materiálů pocházejících od spotřebitele. To je nutné zahrnout do podnikové logistiky především z důvodu ochrany planety Země. [27]

2.4.5 Logistika likvidace odpadů a vedlejších produktů

Veškerá likvidace musí být provedena v souladu se zákonem. Je potřeba zničit takové věci, které už nám nejsou k užitku či jsou nějakým způsobem nebezpečné. Podnik se musí dohodnout s firmou svážející odpady, pokud tuto službu zajišťuje město, je třeba se dohodnout s městem, jak svoz bude probíhat. [28]

3. Specifika logistiky v oděvní výrobě

Průmysl, zabývající se výrobou oděvů, využívá stejných principů jako ostatní oblasti hospodářství. Neodlišuje se metody řízení zásob, cíle logistiky, pojetí logistiky ani synchronizací s výrobou. Vše závisí přímo na daném podniku, jak si co určí.

Oděvní podniky ve většině případů si objednávají materiál tak, aby zabezpečil výrobu, ale nebyli v něm moc vázané peněžní prostředky.

Výroba probíhá tak, aby pro výrobky měly odbyt a nezůstal jim příliš dlouho na skladě.

Co bude podnik vyrábět a kolik bude potřebovat materiálu je určeno pomocí kolekce. Spolu určují i chování z hlediska zásobování. Jsou i samozřejmě podniky, které nejsou ovlivňovány chováním spotřebitele a tak se nemusí odlišovat od ostatních průmyslů.

Však většina oděvních podniků má rozdělenou výrobu podle kolekcí, nejčastěji to je jaro/léta a podzim/zima. Kolekce má svůj časový harmonogram, který je rozdělen do 12 měsíců:

- a) únor
- b) březen
- c) březen - duben
- d) květen
- e) květen – červen
- f) konec července
- g) srpen
- h) září
- i) říjen - listopad/prosinec
- j) listopad - únor
- k) leden – březen [6]

a) únor

Během února se připravuje nová kolekce na příští rok. Podnik si určuje kromě vlastní přípravy oděvu, co by měl vyrábět, i to jak si bude počítat a kolik bude potřeba materiálu, jak

často bude materiál objednávat a jakou použije metodu řízení zásob, v tom se většinou inspiruje z minulých let. [6]

b) březen

V tomto měsíci jsou pro podnik nejpodstatnější veletrhy a výstavy podniků tvořící oděvy a textil. Zde si podnik prozkoumává, jaké vlastně materiály budou in a zároveň zjišťuje ceny jednotlivých dodavatelů, jejich vzdálenost od podniku, případně i spolehlivost, aby případně nedošlo k výpadku v dodávkách. Poté když je vybrán nejvhodnější dodavatel, u kterého je objednan tzv. kupón, což je materiál potřebný ke zhotovení modelu. Nakonec se teprve může připravit návrh. [6]

c) březen – duben

Zhotovuje se model výrobku z nejbližšího podobného materiálu, ten objednaný samozřejmě zatím nebyl dodán. Díky tomuto modelu si podnik může ověřit samotný vlastní návrh a konstrukční řešení, zda to bude správně sedět či jestli použitý materiál nebyl vybrán špatně, jestli umístěné ozdoby a další věci nebudou vadit. [6]

d) květen

Během 4 – 6 týdnů je dodán objednaný materiál na model. [6]

e) květen – červen

Zhotovuje se nabídková kolekce, kde jsou vytvořeny modely z potřebných materiálů a případně poupraveny, aby byly funkční. To vše se musí vytvořit do termínu žirovací komise. [6]

f) konec července

Žirovací komise posuzuje a schvaluje vytvořenou kolekci. Na této komisi je zastoupen modelář, technolog, řízení a kontrola jakosti, zásobování, odbyt, ekonom či prodejci a vedení firmy. Model kolekce je zhotoven v podmínkách reálné výroby, zde je nutné zjistit, zda se to dá vyrábět za daných podmínek, jestli nám stačí stroje či máme všechno potřebné,.... Také se předvede model na manekýně, figuríně či ramínku. Nakonec se rozhodne o zařazení či

nezařazení fazóny do nabídkové kolekce. Musí se zhodnotit výtvarný a estetický vzhled, funkčnost, konstrukce, technologičnost teda jak se bude průmyslově zpracovávat, cena, rentabilita výrobku. Naposledy je možné provést změny malé, ale i zásadní. Kolekce modelů je připravena pro kontraktační jednání. [6]

g) srpen

Podnik vezme kolekci a prezentuje ji na módních přehlídkách, snaží se dostat na ty nejprestižnější. Na přehlídkách se uzavírají kontrakty. [6]

h) září

Podle smluv si podnik zjistí, kolik výrobků bylo objednáno a podle toho objedná potřebný materiál. [6]

i) říjen – listopad/prosinec

Je dodán veškerý materiál potřebný pro vytvoření oděvů. [6]

j) listopad – únor

Nastává samotná průmyslová výroba. [6]

k) leden – březen

Kolekce je vyexpedována k zákazníkům v potřebném množství a kvalitě. [6]

Kromě řízení se časového harmonogramu musí podnik především naplánovat, co a především kdy bude prodávat. Nesmí dojít například k situaci, že bude prodávat plavky v zimě. Případně zda výrobky, které zůstaly na skladě, bude možné v dalším roce prodat. Proto je především důležité naplánovat i to kolik výrobků by měl vlastně vyrábět.

Než dojde k vlastní výrobě, musí si rozhodnout, zda vyrábět sám ve firmě či použít další firmu. Pokud se rozhodne pro jinou firmu, je třeba prověřit tuzemské výrobce a zahraniční, především je nutné jejich porovnání. Když je vybrán nejlepší výrobce musí se mu zajistit materiál, hlavně odkud bude dodáván. Dodavatel materiálu musí být prověřen z hlediska ceny, kvality, spolehlivosti a vzdálenosti pro výrobce. Po vybrání dodavatele pro výrobu je

možné začít vyrábět. Výrobek byl vyroben a musí se dostat k prodejci, pokud jde o tuzemského dodavatele je cesta rychlejší než od toho v zahraničí. Poté co se dostane k prodejci, je možné ho začít prodávat.

Při dodávání je nutné i promyslet, jak bude na tom dopravním prostředku výrobek uložen. Možnostmi je pověsit ho na stojan či složit a dát ho do krabice. V případě použití stojanů lze dopravovat menší množství výrobků, proto se používá v případech, kdy složením do krabice hrozí poškození výrobku. Tento způsob je vhodný kupříkladu pro velmi drahé bundy, kdy složením hrozí poškození švů a tím pádem k propouštění vody. Dalším způsobem skladování je narovnat ho do krabic. Pokud se podnik rozhodne pro tento způsob přepravy, transportuje tak mnohem více produktů, ale mohou to být pouze takové výrobky, kterým případné složení nevádí, jako jsou trička.

Poté co výrobek dorazil do podniku, je nutné zkontrolovat, zda cestou nebyl poničen či není-li potřeba ho přežehlit. Kromě zjevných vad se zjišťují i správné rozměry pro danou velikost, správnost použitých materiálů, množství dovezených výrobků a funkčnost drobných součástí. U drobných součástí jsou kontrolována zdrhovadla, gumičky, knoflíky, suché zipy. Zvláštním způsobem zkoušky může být i propustnost membrán. Po těchto kontrolách může být výrobek odveden na sklad, odkud putuje přímo k zákazníkovi nebo k distributorovi.

4. Pořizování zásob

Zásoby je možné získat dvěma základními způsoby a to pomocí nákupu či sourcingu. [19]

4.1 Nákup

Nákupem zásob se rozumí, že si je podnik nevyrobí sám, ale dá to na starost dodavatelské firmě. Dodavatelská firma je může získat sama výrobou či je koupí od jiné společnosti. [8, 20, 32]

Tímto způsobem se dá získat správné a kvalitní zboží v potřebném množství a za přijatelnou cenu. [8, 20, 32]

Vhodným nákupem je možné ovlivnit zákaznický servis a spokojenost zákazníků. Zákaznickým servisem jsou služby poskytované na základě uspokojení externích a interních potřeb zákazníků. [8, 20, 32]

Nakoupit lze, jak zboží, tak materiál. Za materiál lze považovat základní surovinu, ze které je výrobek tvořen, ale také se za něj dá považovat i pomocné a provozovací látky. Zbožím je taková věc, která se pořizuje za účelem dalšího prodeje. [31]

Při nákupu je nutné zajistit, kde se bude nakupovat, jak ho přepravit, jak ho objednat, jak by se měl zabalit a jak s ním bude manipulováno, jak bude dodáno, jak se bude zboží pohybovat. Podnik si musí rozmyslet, zda bude případný materiál nakupovat ve svém státě či bude nakoupen poblíž výrobce. Dále jaký vhodný způsob je třeba použít při přepravování. Objednávání v současné době funguje prostřednictvím internetu. Jak vhodně ho zabalit, aby balením nedošlo k nějakému poškození výrobku a jak s ním později zacházet. Jak se přesně dostane k prodejci. Poslední záležitostí na rozmyšlení pro podnik je způsob pohybu materiálu uvnitř podniku. [8, 20, 32]

4.1.1 Výběr a hodnocení dodavatele

Nejprve než dojde k samotné objednávce materiálu či zboží od dodavatele je potřebné si vybrat správného dodavatele. Pro tuto činnost v podniku je zapotřebí zvláštního oddělení, které se bude zabývat pouze jí. [8, 20]

Správným výběrem dodavatele lze upravit finanční přínos spojený s tím vhodným dodavatelem. Lze tak i snížit logistické náklady a tím pádem zvýšit o ně zisk. [32, 33]

U hodnocení dodavatelů je nutné používat stále stejné metody. Pokud se pokaždé použijí jiné, tak nelze vybrat toho nevýhodnějšího. [32, 33]

Při vybírání se nejčastěji srovnávají jakost dodaného produktu, způsoby jak je dodavatel schopen zajistit potřebnou jakost produktu, jak často je schopen dodávat, zda má dostatek techniky a personálu pro zabezpečení dodávek, jak daleko se dodavatel nachází pro kupujícího, zda vlastní veškeré potřebné certifikáty a další záležitosti potřebné pro podnik. [32, 33]

4.2 Sourcing

Sourcingem se rozumí zapojení dalšího subjektu do procesu získávání zásob. Zásoby lze opatřit tak, že se zadá zakázka další firmě, která má za úkol opatřit ho. [20]

Cílem této činnosti je poskytnout co nejlepší služby konečnému zákazníkovi. Zákazník si objedná produkt u svého výrobce a ten ho vzhledem k nedostupnosti nějakého zdroje či problematické výrobě, předá dalšímu subjektu. Firma, která to skutečně vyrobí, už na to prostředky mít musí. [20, 32]

Snahou zlepšit služby pro zákazníky může také ovlivnit i postavení podniku na trhu a i jeho hodnotu. Aby tyto snahy mohly být uskutečněny, je tedy nutné lépe využít veškerých potenciálů trhu. [20, 32]

Vhodné je pro lepší budoucnost podniku využít zkušeností z minulosti. Lze využít veškerých možností, které v minulosti pomohli a zároveň se z těch špatných ponaučit. [20, 32]

Je také dobré využít konkurenčního boje. To co u jednoho podniku může být problematické, se pro druhý stává předností a toho třeba využít. [20, 32]

4.2.1 Outsourcing

Označením outsourcing lze pojmenovat zajišťování určité činnosti firmy, externí organizací. Outsourcing je možné vysvětlit i jako pronájem externích zdrojů. Jeden podnik předá

druhému zodpovědnost za určitou firemní aktivitu. Takto se vytvoří dlouhodobý partnerský vztah. [20, 32, 34]

U oděvního průmyslu lze touto cestou zajistit levnější výrobu. Podnik zadá výrobu produktu další organizaci, v současné době někde v Asii, kde je vyroben a poté odeslán zpět k prodeji.

Důvody pro použití outsourcingu jsou: snížení nákladů na výrobu, zrychlení vývoje výrobku, což zmenší to tak veškeré problémy spojené se zaměstnanci a tyto problémy se přesunou na výrobce, snížení veškerých problémů s technologiemi (např. poruchy, inovace strojů, atd.), sníží se požadavky na řízení, zpřehlední se náklady a zvýší se flexibilita. [20, 32]

5. Metody řízení zásob

Management podniků může při snaze o snížení hladiny zásob v podniku použít některých z následujících metod: [8]

- 1. "Vícetupňové plánování zásob. Příkladem takového plánování je ABC analýza.*
- 2. Analýza celkové doby doplňování zásob.*
- 3. Analýza dodacích dob. Tato analýza může vést ke změně dopravců nebo jednání se současnými dopravci.*
- 4. Vyloučení položek, které mají nízkou obrátku a/nebo jsou zastaralé.*
- 5. Analýza velikosti balení a systémů slev.*
- 6. Přezkoumání procedury vrácení zboží.*
- 7. Podpora/automatizace substituce produktů.*
- 8. Zavedení formalizovaného systému na doplňování zboží.*
- 9. Hodnocení míry plnění dodávek podle jednotlivých skladových položek.*
- 10. Analýza charakteristických znaků zákaznické poptávky.*
- 11. Vytvoření formálního plánu prodeje a prognózy poptávky podle posouzení předem stanovených prvků.*
- 12. Rozšíření přehledu o zásobách tak, aby bylo možné sdílet informace a řízení zásob na různých úrovních dodávkového řetězce.*
- 13. Reorganizace metod používaných při řízení zásob (vč. skladování a dopravy), tak, aby bylo dosaženo zlepšení toku produktů.“ [20, s. 169, s. 170]*

5.1 Metoda ABC

Patří mezi nejpoužívanější metody řízení zásob. Předpokládá se, že každý materiál nemá stejnou váhu důležitosti. Dostí časově náročné, velmi pracné a neúčelné věnovat stejnou pozornost všem druhům materiálu. [3, 4]

Principem analýzy je Paretův princip nebo také princip 80:20, známý a v podstatě elementární. Předpokládá, že kritické záležitosti jako bohatství nebo důležitost jsou soustředěny do relativně malého počtu faktorů. [3, 4]

Výhodou je, že umožňuje managementu uskutečnit organizační, informační, personální a další opatření vedoucí k dosažení výraznějších ekonomických efektů. Nadále umožňuje zjišťovat hodnotu spotřeby, podíl na celkové hodnotě zásob a velikost rezervy. Pomáhá k efektivnějšímu využití zásob. V případě problémů s dodávkami nám částečně pomůže pojistná zásoba a pomáhá firmám překlenout problémová období. Podniky ji mohou využít při nepravidelnosti dodávek a u nepravidelné spotřeby. Velikost dodávky je závislá na spolehlivosti dodavatele, jeho lhůtách a kapacitních možnostech podniku. [3, 4]

Zatímco nevýhodou jsou velké sklady, kvůli tomu se objevují náklady na skladování a dále podnik má v zásobách vázané peněžní prostředky, které nemůže použít jinde. Hůře se přizpůsobuje potřebám trhu, především jejich změnám. [3, 4]

Z Paretova principu vychází i ABC analýza. Podle Paretova zákona 80% prodeje u typických podniků dělá 20% produktů. Při použití na ABC analýze v oblasti zásob jde o rozdělení jednotlivých druhů zásob do určitých skupin (obvykle A, B, C), pro něž se následně uplatňuje diferencovaný systém řízení zásob. Rozčlenění do skupin je poplatné vzájemnému vztahu mezi určitou druhovostí (např. druhy skladovaných zásobovacích položek) a určitou hodnotou, jakou každý druh zásob dosahuje (např. náklady na zásoby) [3, 4]

Materiály se dělí do 3 skupin: A, B a C [3, 4]

Skupina A

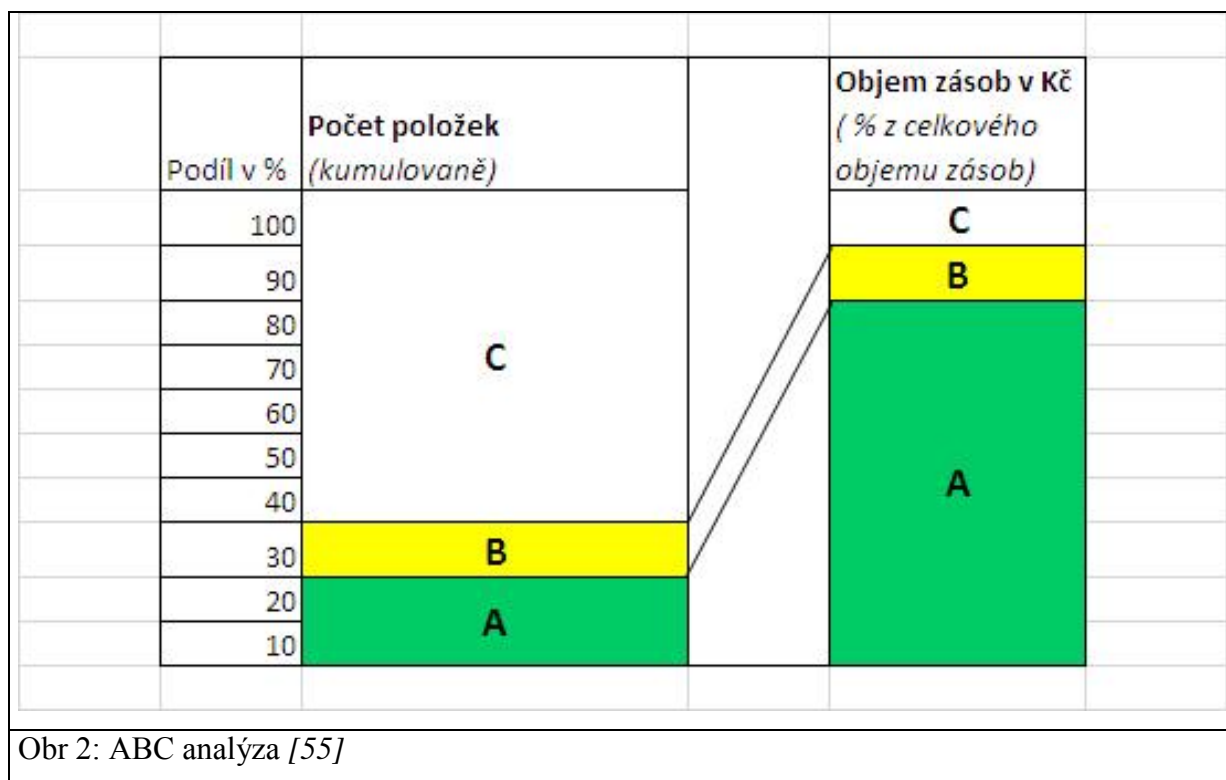
Sem patří materiály s velkým rozsahem výskytů, ale má malý počet druhů. Podle Paretova pravidla 5-15% druhů představuje 60-80% podílu na celkové spotřebě. Používá se pouze u přímého materiálu (např. základních surovin). [3, 4]

Skupina B

Patří sem materiály s vyváženým podílem počtu druhů a podílu na prodeji. Paretovo pravidlo určuje, že 14-25% druhů představuje 15-25% podílu na celkové spotřebě materiálu. Její přesný rozsah není stanoven. U nepotravinářského zboží je skupina rozsáhlá a u potravinářského zboží menší. Jedná se o doprovodný materiál. [3, 4]

Skupina C

Materiály mající velmi malý podíl na prodeji. Pro ni Paretovo pravidlo představuje 60-80% druhů z 5-15% podílu na celkové spotřebě. Z hlediska počtu druhů je tato skupina největší, ale z hlediska financí je pro firmu nejméně významná. [3, 4]

5.2 Metoda Just in time = "Právě v čas"

Principem je dodání potřebného zboží v přesný potřebný čas na potřebné místo. Co se týče této metody, jde tu o výrobu zboží či výrobku bez udržování zásob, odběratel tedy nemusí mít téměř žádnou zásobu. Proto dodavatel s odběratelem musí dokonale spolupracovat, aby nedocházelo k problémům při výrobě. Nejčastěji ji využívají automobilky například Toyota či koncern Škoda Auto Mladá Boleslav. Tedy hlavním cílem jsou nulové zásoby na straně odběratele a tedy nulové náklady na skladování. [1, 4, 19, 20]

Předpokladem pro výrobu bez udržování zásob je přísná kontrola kvality u dodavatele, pravidelné a spolehlivé dodávky, fungující logistický systém v dopravě a manipulaci s materiálem, dokonalá vzájemná informovanost, precizní vypracování a dodržování smluv a plná důvěra mezi odběrateli a dodavateli. [1, 4, 19, 20]

Výhodou metody je úspora nákladů, vzhledem k tomu, že nevedou sklady, tak nemusí za ně platit. Menší zásoby, když je nemají kam dát, nemusí řešit vázanost finančních prostředků v materiálových zásobách. Zkracuje dobu výroby produktu. Zlepšuje doby, kdy se materiál spotřebuje a opět znovu doplní. Zvyšuje jakost výrobku. Lépe se přizpůsobuje požadavkům trhu. Při snížení ceny pro zákazníky se pokouší vyrábět 100% kvalitní výrobky. [1, 4]

Na druhou stranu nevýhodou je, že nízká hladina zásob může narušit výrobní proces. Díky častějším objednávkám se zvyšují objednávací a dodávací náklady. Dodací doby kolísají a jsou nepředvídatelné, nikdy není jisté, zda dorazí včas. Poslední nevýhodou je pak nekvalitní infrastruktura. [1, 4]

3 základní principy přípravy materiálů

- a) individuální zásobování v případě potřeby
- b) pořizování zásob
- c) zásobování synchronní s výrobou [4]

a) Individuální zásobování v případě potřeby

Zde se materiál pořizuje, pokud budou bezprostředně potřebovány, tím předchází tvorbě nákladů za skladování a vázanosti kapitálu. [4]

b) Pořizování zásob

U této metody se zvětšuje nezávislost na zásobování, proto to chce ještě více zabezpečit plynulost výrobního procesu. [4]

c) Zásobování synchronní s výrobou

Dodávají se dodávky požadovaného materiálu v předem stanovených lhůtách, dodávky jsou přímé a umístění dodavatelů v provozní blízkosti odběratelů a spedičních skladů. [4]

5.3 Metoda Just in Case = "Právě v tomto případě"

Tato metoda má omezovat důsledky chyb v předpovědi budoucí spotřeby, poruch v dodávkách a průběhu výroby i chyb v předpovědi finální poptávky tím, že vytváří zásobu (větší zásoba – větší jistota v případě nedodání dodavatelem). Na základě nákladových

kritérií, což jsou údaje o nákladech na zajištění dodávky a nákladech na skladování a udržování zásob, případně údajů o nákladech vyplívající z deficitu a nekrytí potřeby se propočítává optimální velikost dodávky. Maximalizace výstupu je obvyklým záměrem. Díky managementu se dokáže rychle přizpůsobit změnám v zadání do výroby a odchylkám od standardního operativního plánu výroby. [1, 5, 19, 20]

Pro udržování rezerv je nezbytná. V případě poruch v nákupu dovoluje vyrábět díky front zakázek (možnost improvizace v zadávání). Možnost velkého výběru variant obsluhy a kapacity, kombinovat přerušení a přidělovat operace co nejefektivněji při provádění výběru zakázek. [1, 5, 19, 20]

Tržními protivníky jsou partneři a ti se snaží na "cizí" úkor získat výhodné podmínky. Dodávky i běžnou aktuální potřebu mnohonásobně překračují, a tím dochází k růstu vázanosti kapitálu v zásobách. Motivace tomu napomáhá např. ve formě rabatu a výhod při nákupu ve větších dávkách či větší balící či manipulační jednotce. Obvyklým způsobem je prováděna kontrola jakosti. Diferencovaně podle závažnosti a charakteru vztahů s dodavatelem řeší prohřešky vůči jakosti. [5]

5.4 Metoda MRP (Material Requirements Planning, Manufacture Resource Planning) = "Plánování materiálových požadavků"

V minulosti se tato metoda řízení zásob orientovala pouze na plánování veškerých materiálových potřeb výroby. Výrobní řetězec byl rozpojen na jednotlivé body, ve kterých se sledoval materiál. V každém takovém to bodu byla stanovena hranice pod, kterou materiál nesměl klesnout, pokud k poklesu došlo, musel být materiál objednan. Zabývala se pouze řízením zásob materiálu na skladě. Zálležitosti jako plánování a řízení výrobního procesu zajišťovány nebyly. [40, 41]

Z důvodu sledování pouze materiálových potřeb bylo nutné vytvořit tzv. kusovníky. Kusovníky konečně zahrnovaly částečně plánování, protože návrhy nákupu musely vycházet z plánované výroby. Pomocí kusovníků se totiž začali plánovat veškeré potřebné komponenty pro výrobu, také jejich potřebné množství a kdy budou potřebné pro výrobu. [40, 41]

Plánuje veškeré materiálové požadavky a termíny. Hlavním kladem této metody je především neomezení výrobní kapacity. Základem metody jsou postupy využívající

kusovníky, informace o stavu zásob a plán výroby, díky kterým lze vypočítat předpokládané potřeby materiálu. [40, 41]

5.5 Metoda ERP (Enterprise Resource Planning) = "Plánování podnikových zdrojů"

Základem této metody je zabezpečení organizačního plánování, řízení a kontroly výrobního procesu. Řídí je od naplánování výrobní zakázky, přes vlastní výrobu až po odbyt s přihlédnutím na termínové a kapacitní možnosti výroby. [42, 43]

5.6 Metoda TOC (Theory of Constraints) = "Teorie omezení"

Každý podnik je jako řetězec skládající se z jednotlivých článků. Článkem v řetězci mohou být sklad materiálu, jednotlivé operace ve výrobě, sklad hotových výrobků a objednávka. Aby se podnik mohl zlepšit, je nutné posílit nejslabší článek či omezení. [45]

Cílem této metody je snížit doby mezi jednotlivými operacemi, většinou jde o přesun materiálu mezi jednotlivými pracovišti. Dále se zvýší touto metodou celková průchodnost výrobním systémem a tím lze tedy i zvýšit zisk. [45]

5.7 Metoda Six Sigma

Vytvořila ji v roce 1986 společnost Motorola s cílem se zaměřit především na zjišťování kvality. Jde o takovou metodu, jejímž cílem je zlepšit všechny procesy v podniku k uspokojení zákazníka. [46]

Zavádí se pojem úroveň kvality popisující variabilitu procesu počtem defektů na milion případů. [46]

Je nutné pro tuto metodu i správně proškolit zaměstnance, aby kvalita byla zjišťována správně. Proto vyžaduje řád a silnou podporu ve změřených datech a využívá statistických metod. [46]

5.8 Metoda Kaizen = "Změna k lepšímu"

Podstatou je neustále zlepšování podnikových procesů po malých krocích. Do zlepšování jsou zapojeni i zaměstnanci, kdy jsou vedeni k přinášení nových nápadů a možných zlepšení produkce s důrazem na kvalitu a bezpečnost práce. [47]

Pracovníci se musí přesvědčit o tom, že je potřeba proces neustále zlepšovat, což musí být znát i z venku. Zaměstnanci jsou vedeni k týmové spolupráci. [47]

Základním principem této metody je snížení veškerých nákladů v podniku, času, materiálu a personálu potřebného pro výrobu. Dále pak i zvýšení kvality výsledného výrobku, spolehlivost výrobních procesů a produktivity práce. [47]

5.9 Metoda Kanban = "Lístek, kartička"

U této metody je důležité především to, že jak materiál, tak konečný výrobek je označen štítkem. Tento štítek obsahuje veškeré potřebné informace pro dělníka na zajištění plynulé výroby při optimální výši mezioperačních zásob. [48]

Existují dva typy kanbanů: výrobní a dopravní. Výrobní se zpracovává na základě objednávky a dopravní zase na základě dodacího listu. Proces je totiž rozdělen na jednotlivá pracoviště a výrobní operace je určována dodavatelem a výrobní odběratelem. [48]

Vymezeny jsou vztahy mezi dodavatelem a odběratelem. Přesně okruhy pracovišť, které si navzájem dodávají a odebírají materiál rozpracované výroby. Tudíž dodavatel ani odběratel nesmí mít žádné zásoby. Kontrola kvality probíhá během výroby, protože se musí včas dodávat přesné množství rozpracované výroby. Pokud jsou kanbany vhodně umístěny v čas upozorní na potřebu další dodávky. [48]

5.10 Metoda Poka joke = "Rychlý pokus"

Jde o metodu vytvořenou v Japonsku. Snahou je vytvořit takový systém, který ve výrobním procesu objeví chybu a upozorní na ni pracovníka. Výrobek na místě prochází 100% kontrolou kvality. [49]

Využívají se různé měřicí přípravky při automatizaci kontroly. [49]

5.11 Metoda Jidoka

Tato metoda navazuje na Poka joke, kdy jsou stroji již autonomní. Stroje během výroby jsou schopné realizovat jednoduchá rozhodnutí prostřednictvím zvukových, světelných či jiných signálů. [50]

5.12 Metoda "5 S"

Základem metody je prevence před výskytem poruch. Proto musí zapojit všechny pracovníky ke zlepšení technického stavu zařízení kvůli zachování provozuschopnosti. [51]

Zahrnuje 4 kroky:

- **Seiri** – v překladu znamená příprava. Na pracovišti zůstává pouze to co je potřebné pro práci, ostatní předměty se přesunou do skladu či se zlikvidují.
- **Seiton** – znamená uspořádání věci. Při práci je nutné udržovat pořádek. Veškeré věci musí být v pořádku, na svém místě pro případ rychlé potřeby.
- **Seiso** – v překladu úklid. Pracoviště je třeba držet čisté bez špíny a prachu. Díky pořádku lze předcházet poruchám a udržuje hodnotu zařízení.
- **Seiketsu** – po přeložení znamená osobní čistota. Než zaměstnanec přijme čistotu a pořádek je nutné se nejdříve vypořádat s čistotou jeho těla.
- **Shitsuke** – znamená disciplína. Musí se dodržovat pravidla a předpisy nutné pro bezproblémový chod podniku. [51]

6. Skladové hospodářství

Každého logistického řetězce je skladování jeho nedílnou součástí. Logistický systém zabezpečuje uskladnění produktů. Produkty se musí skladovat v místě jejich vzniku mezi místem vzniku a místem spotřeby. Takto lze jednoduše zjistit informace o jejich stavu, podmínkách a rozmístění skladovaných produktů. [38, 39]

Rozdílným rytmem výroby a spotřeby může vzniknout potřeba skladování. Skladování většinou bývá součástí technologie výroby. Problémy se sklady lze rozdělit do těchto hledisek: [38, 39]

- stavební řešení
- organizace
- technické vybavení [19]

V manipulaci se sklady lze použít různých systémů a pro rozhodnutí je třeba zpracovat analýzu: [19]

- k čemu má sklad sloužit
- jaké budou provozní podmínky
- je třeba zpracovat technicko-ekonomický rozbor, zda je vůbec zapotřebí nejmodernější techniky, která nemusí přinést nejvyšší efekt [19]

6.1 Rozhodování ve skladovací oblasti

Podnik se může rozhodovat buď strategicky, nebo operativně. Rozhodování strategické se vždy týká delšího časového úseku a rozhoduje se zda: [38, 39]

- je lepší využít vlastních kapacit či pronajmout kapacity, další možností je využití veřejných skladů nebo je zkombinovat
- je-li výhodné uzavřít smlouvu s nezávislou osobou poskytující logistické služby
- či je výhodnější investovat do vlastního zařízení a tím pádem přijmout další pracovníky [20]

Rozhodování operativní – používá se tam, kde je vhodné plánovat na krátké časové úseky, které se týkají koordinace a výkonu logistického systému. [38, 39]

6.1.1 Typy skladování

Systém Cross-Docking – jde o systém kdy po příchodu zboží je okamžitě přeloženo. Výrobek je přivážen ve velkém množství. Ihned po přijetí je rozdělen do potřebného množství a případně spojen s jiným výrobkem do zásilky a odeslán zákazníkovi. Při tomto způsobu skladování se produkt nikdy neskládá. Využívají ho především maloobchodní firmy. [38, 39]

Smluvní skladování – Uživatel a poskytovatel skladovacích služeb se dohodnou na vzájemné spolupráci. Výhodou je, že nemá žádné počáteční investice, specializované zařízení se nemusí pořizovat a je už k dispozici a personál je připraven pro danou práci. Na druhou stranu nevýhodou jsou vysoké provozní náklady a nízká úroveň zákaznického servisu, zákazník musí akceptovat služby poskytovatele. [38, 39]

Veřejné sklady – existující typy veřejných skladů [20]

- typem jsou všeobecné obchodní sklady pro průmyslové a spotřební zboží
- typem mrazírenské a chladirenské sklady
- celní sklady
- typem specializované komoditní sklady – jsou rozděleny podle toho jaký druh produktu je skladován, především jde o produkty zemědělského typu
- sklady hromadných substrátů – chemikálie a kapalné produkty jsou skladovány v nádržích, za to sypké substráty na otevřeném nebo krytém prostranství [20]

6.1.2 Funkce skladování

Skladovací funkce zahrnují: [38, 39]

- přesun produktů – to zahrnuje příjem zboží, transfer (ukládání), kompletace zboží podle objednávek, překládání zboží (cross-docking), odeslání a expedice zboží. Důležitý je i význam výměny informací kvůli přesné koordinaci dodávek.
- uskladnění produktů – uskladnění se dělí do následujících oblastí:
 - přechodné uskladnění – velmi důležité při doplňování základních zásob (cross-docking)

- časově omezené uskladnění – dochází k tomu díky sezónní poptávce, kolísavé poptávce, úpravě výrobků, při spekulativním nákupu a za dalších zvláštních podmínek
- přenos informací – při řízení skladového hospodářství jsou potřebné tyto informace:
 - informace o tom v jakém stavu jsou zásoby
 - které zboží se často pohybuje
 - informace o vstupních a výstupních dodávkách
 - údaje o tom, kdo je naším zákazníkem
 - zda jsou skladové prostory a personál dostatečně využiti [20]

Počítačové systémy a technologie čárových kódů se používají při přenosu informací. Tím je možné snižovat množství administrativních prací. [20]

6.1.3 Velikost a počet skladů

Vybudování optimální skladové sítě je důležitou součástí řízení skladového hospodářství. Proto je potřeba zjistit potřebnou velikost a počet skladů. Rozlohu skladu lze ovlivnit následujícím: [38, 39]

- druhem a velikostí produktů
- způsobem s jakým budeme se zbožím manipulovat
- kolísání poptávky
- rychlostí obratu zásob [20]

Dalším faktorem, který lze ovlivňovat je počet skladů, proto je nutné znát: [20]

- při ztráty prodejní příležitosti velikost nákladů
- náklady spojené se zásobami
- náklady na skladování
- náklady na přepravu [20]

6.2 Skladování v oděvním průmyslu

V oděvním průmyslu se neskládají jen finální výrobek či kupříkladu kusy látek, ale i pomocné látky jako jsou oleje na promazání strojů či náhradní díly. Skladují se i obaly, které se dají později znovu použít a lze takto i ušetřit peníze.

Výrobek je skladován, jak u výrobce, tak u dodavatele. Skladuje se i při cestě od jednoho subjektu k druhému.

Hlavní problematikou skladování v oděvním průmyslu je, jak bude výrobek později uložen. Nesmí totiž dojít k nějakému možnému poškození v důsledku špatného uskladnění. Příkladem může být bunda, která má podlepené zipy a špatným složením může dojít k poškození podlepení a zipy mohou propouštět vodu. U některých produktů je úplně jedno, jak budou uskladněny.

7. Zásoby rozpracované výroby

Při normování zásob rozpracované výroby je nutné určit ideální množství. Množství se musí určit tak, aby nebyla narušena plynulost výroby. Jde o takovou zásobu, která se nachází na pracovištích odložená na manipulačních prostředcích při výrobě. Je rozdíl mezi rozpracovanou výrobou a nedokončenou. Ta nedokončená se uloží do meziskladu či v provozu až po přerušení toků materiálu. [32]

Vlivy na výši rozpracované výroby:

- sortiment a objem výroby
- délka cyklu výroby
- velikost dávky pro výrobu
- rytmus a takt
- stupeň synchronizace
- organizování procesu výroby
- stabilita programu výroby
- stabilní okolní vztahy [20]

Podle toho k čemu je rozpracovaná výroba určena se rozlišují:

- a) technologické zásoby – jsou to takové zásoby, které jsou přímo na pracovišti, jsou rozděleny do dávek a ty se přidělí určitému pracovišti
- b) dopravní zásoby – takové zásoby, které se nejprve do výroby musí dopravit – nakládka, vykládka, doprava, uložení na dopravní prostředek
- c) pojistné zásoby
 - za zjištěné zmetky je nutné na kontrolních stanovištích doplnit zásoby
 - při jakémkoliv výpadku je třeba doplnit zásoby na pracovištích
- d) opravářské zásoby – zajišťují přísun materiálu na jednotlivá pracoviště po dobu opravy

Pokud jde o linku synchronizovanou, určí se celková výše mezioperační zásoby tak, že jsou sečteny jednotlivé položky. [32]

Jde-li o nesynchronizovanou linku, se celková výše mezioperační dopravy vypočítává složitěji. Na každé lince a zvláště na jednotlivých pracovištích jsou různé obrátové zásoby. Obrátové zásoby nejsou všude stejné a neustále se mění. Každé předcházející pracoviště musí začít pracovat s určitým předstihem, aby mohla linka pracovat plynule. [32]

8. Současná situace v oděvních podnicích

V současné době má na oděvní průmysl a na jeho logistiku velký vliv globalizace. Kdy je do výroby a prodeje zapojen celý svět. Vzhledem k tomu, že v poslední době většina produktů, jak oděvních, tak ostatních pochází z Číny, je vliv globalizace nevyhnutelný. Největším důvodem je levná pracovní síla, které je v této oblasti mnoho a za každou pracovní příležitost mají obrovskou radost. I když se to velké státy světa snaží eliminovat, stále pracují i malé děti, aby byly sníženy výrobní náklady a tím pádem vzrostli prodeje.

8.1 Historie

Kolem 19. století kdy docházelo k rozvoji oděvního průmyslu v Českých zemích a tedy byl dostatek továren, se veškerá výroba nacházela u nás. Každá továrna měla svoji přádelnu a tkalcovnu, pokud ji neměla tak se takový provoz nacházel někde v okolí. Ze zahraničí se dovážely pouze takové materiály, které nešly v našich zeměpisných podmínkách vypěstovat. Materiály se dovážely v surovém stavu, ve kterém putovaly rovnou do přádelen.

Co se týče odbytu, lidé byli rádi za české výrobky, protože v minulosti ty z dovozu byly o dost dražší a méně dostupné. Tak i oděvní průmysl mohl vzkvétat.

8.2 Globalizace

Jde o propojení celého světa pomocí informačních technologií, což má za následek zvýšení zisku a bohužel i se tak zvýší boj s konkurencí. [9, 36, 37]

Na oděvní průmysl v České republice, kde jde především o velkosériovou výrobu, má globalizace špatný vliv. Kvůli snížení výrobních nákladů a lepším platovým požadavkům se výroba přesouvá do ciziny. Například do Číny se posílají především výrobky, kdy chceme vyrobit velké množství stejného výrobku, kvůli tomu, aby se pak zpáteční cesta vyplatila. Malá firma nebude do zahraničí posílat výrobu jedné čepice, náklady na dopravu by poté byly vyšší než na samotnou výrobu. I přes značné náklady na dopravu, je stále levnější vytvořit návrh tady a výrobu přesunout do ciziny. U nás se vytvoří samotný návrh výrobku, technická dokumentace a referenční vzorek, když vše souhlasí a je hotovo, odešle se to do ciziny, pro vyrobení. Když je výrobek hotový pošle se v určitém množství a kvalitě zpět k nám, kde projde další kontrolou a jde to do prodeje. V případě, že výrobek nebyl vyroben, tak jak měl, dají se udělat drobné úpravy u nás, pokud na to má podnik dispozice, velké se

pošlou zpět s reklamací. Nejde-li o závažnou vadu, může se prodat případně v o třídu horší kvalitě. [9, 36, 37]

Do ciziny se posílají pro výrobu snadné výrobky, je-li na oděvu něco složitého, zůstává výroba u nás. V České republice se může vyrábět i z důvodu drahého materiálu. Pokud má podnik opravdu drahý nebo revoluční materiál nemůže si dovolit ztráty při špatné výrobě, vyrábí si ho doma. Jde především o výrobky pro volný čas a o výrobky s vyšším oděvním komfortem. [9, 36, 37]

Celá globalizace vede k přebytku textilu, kdy je nákup vyšší než samotná potřeba. Nikdo ze současných obyvatel nemá ve skříni například pouze dvě trička, jedno na denní nošení a druhé proto, aby nebyl nahý při údržbě prvního trička. Jde i o určitou módnost vlastnit větší počet oblečení než je potřeba. [9, 36, 37]

U většiny firem výroba a řízení probíhá následovně, doma má firma sídlo spolu s konstruktéry a dalšími osobami potřebnými pro předpřipravení výroby, zbytek dalších činností se realizuje za hranicemi. Domácí firma, pokud nemá na to prostory či dostatek zaměstnanců, si najme další firmu s certifikátem, která bude výrobu kontrolovat. Pokud má na to zaměstnance, pošle ho za výrobou a poslední kontrolu si provede sám doma. [9, 36, 37]

8.3 Výroba v zahraničí

Když se podnik rozhodne vyrábět v zahraničí, musí promyslet spousty věcí první věcí je kde. Důležité pro budoucí zisk je, zda zahájit výrobu doma nebo v zahraničí. Pokud je rozhodnut pro zahraničí musí najít správného výrobce, který má zkušenosti s výrobou textilu, dostatečný počet pracovníků pro uspokojení výroby, dostatečnou kapacitu, zda dokáže vůbec takové množství vyrobit. Kromě samotné výroby může být i důležité jestli daný podnik nemá finanční problémy, aby nedošlo k tomu, že podnik zkrachuje a domácí firma nebude mít co prodávat a přijde o určitou část investic. Nejdůležitější však pro výrobu představuje dobré jméno výrobního podniku, případně zkušenosti z minulosti, zda v jiné době nebyl problém s dodávkami, střih byl špatně provedený či výrobek byl celkově nekvalitní. V takovém to případě je třeba hledat dále.

Poté co byl podnik vybrán, se musí zabezpečit, jak se mu budou posílat potřebné podklady, v jakém jazyce budou, v jaké měně se za práci bude výrobcí platit a jak poté výrobek dostat k prodeji. V dnešní moderní době jsou veškeré podklady posílány emailem.

Po doručení musí výrobce kontaktovat skladníka, zda všechny prostředky pro výrobu jsou v podniku a v dostatečném množství či jsou potřeba objednat, aby se výroba stihla v čas. Na straně příjemce je většinou někdo kdo umí komunikovat v angličtině, takže výrobní podklady a další věci, se kterými mohou být v kontaktu zaměstnanci, se nechá přeložit do jejich mateřského jazyka. Měnou bývá Americký Dollar, každý podnik má zahraniční účet, kde nechá si to přepočítat do domácí měny.

Výrobek je vyroben a musí se nějak dostat k prodejci. Předem ve smlouvě si prodejce a výrobce dohodnou, kdo bude dopravu zajišťovat. Existují čtyři typy dopravy: lodní, železniční, silniční a letecká. Každý druh dopravy má svoje výhody a nevýhody. Nejlepší by byla letecká, během chvíle by výrobek byl u prodejce, ale velmi drahá a zvýšila by náklady na výrobek. Nejčastěji se využívá lodní, kvůli tomu, že železniční a silniční může mít malý problém, všude nejsou vybudované koleje či silnice, mohou také být v tak otřesném stavu, že by došlo k poškození výrobku. Lodní doprava se zdá pro oděvy nejvhodnější. Oděv se během plavby nekazí, takže nevádí dlouhá cesta. Pro Evropu největším přístavem je Hamburg, kam loď dopluje. Textilní výrobek musí být přeložen na nákladní vozidlo či vlak a poslán k prodejci. U prodejce projde poslední kontrolou, jako je správné množství, barva, může být přeměřen a naposledy shlédnut. Po poslední kontrole může být konečně vyexpedován.

Při výrobě v zahraničí si musí podnik zajistit, kde přechází práva a povinnosti s převozem z výrobce na prodejce, případně přepravce. Spolu s výrobkem cestují i jeho doklady, kde je zaneseno množství, výrobce, kam cestuje a další věci pro něj důležité.

8.4 Nastínění situace v oděvním průmyslu pomocí 2 podniků

8.4.1 Příklad konkrétního podniku v současnosti

První společností znázorňující situaci v oděvním průmyslu je společnost Direct Alpine. V dnešní době se jedná o zcela českou společnost s výhradně českým kapitálem. 80% kolekce zůstává u nás. Vyrábí především outdoorové bundy, kalhoty, mikiny a pulovery. [29]

Podnik neustále technologicky roste a vyvíjí se. Díky kvalitě a výrobnímu servisu mají úspěch i ve Švýcarsku, Německu a Rakousku. Nově zavádějí expedici i do Japonska a Koreje. Také vyhráli soutěž pro dodávku ochranné druhé vrstvy oblečení pro profesionální členy Horské služby v ČR. [29]

Kolekce je pojatá účelově s technickou propracovaností a osobitým designem. Čím později byla kolekce vytvořena, tím více jsou na ní patrné nové technologie použité při její výrobě. Díky těmto zařízením se vylučují možnosti selhání oděvu. Dokonce u jedné řady oblečení tato zařízení zvyšují jeho funkčnost. Důraz je kladen i na kreativní a osobní design. [29]

Snaží se tvořit účelové a praktické modely, které musí vyhovovat při dané činnosti. Proto spolupracují s předními sportovci a špičkovými horolezci. Tak se mohou otestovat v praxi. [29]

I přes neustálý růst jde stále především o malou rodinnou firmu. Tudíž nevyrábí statisíce kusů ani nepůsobí masivním marketingem. Díky čemuž se mohou věnovat detailně každému produktu. [29]

VÝROBA

Každý člen týmu tvořící oděvy musí mít zkušenosti v outdooru – ať už to je lezení, turistika, bikování, paraglidingem či jinou aktivitou v přírodě. Právě zásluhou těchto zkušeností vyvíjí nejpohodlnější funkční prádlo s novými nápady, postupy, řešením detailů a inovacemi. [29]

Jakýkoliv detail bundy, kalhot či puloveru se poctivě řeší, od jednotlivého stehu, přes umístění zipu až po nejvhodnější materiál. [29]

Jednotlivé oděvy jsou prakticky odzkoušeny členem test teamu. Všechny prototypy se otestují v přírodě, na skalách či v horách. Při případném nedostatku je okamžitě předělán. [29]

Při tvorbě oděvu používají nejmodernějších a nejlepších materiálů a to 4WAYTEX, COOL COMFORT, COOLMAX®, CORDURA®, DIAPLEX, DYNAMIC SOFTSHELL, DUPONT SORONA, EZANAGI, FRESHCOOL, HYBRID SYSTÉM, MICROLIGHT, MOISURE MANAGEMENT, POLARTEC® POWER DRY, POLARTEC® POWER STRETCH®, PONTETORO TECNOSTRETCH, TECNOWOOL, ADVANSE THERMOCOOL, THERMOLITE, PRIMALOFT® SPORT, PRIMALOFT® ONE, CLIMASHIELD HL. [29]

Nejčastějšími technologiemi používanými v outdoorovém průmyslu jsou především podlepování švů, Laser cutting + ultrasonic a bezešvé technologie – svařování, lepení, welding. [29]

Většina modelů je vyráběna v šicích dílnách v tuzemsku. Pro daný výrobek mají specializaci (pro vytvářené výrobky má technologii odborně vyškolené pracovníky a především její tvorbu ovládá). [29]

Na veškeré outdoorové oděvy jejich značky je poskytnuta kompletní záruční a pozáruční servis. Maximální kvalita se zajišťuje dvojitou kontrolou jakosti (po výstupu z dílny, v expedičním skladu). Opravy a reklamace jsou proto minimální, pokud se nějaké objeví jsou vyřízeny velmi rychle. [29]

Tuzemská produkce se realizuje v okolí sídla firmy. Díky čemuž dokáže reagovat na požadavky zákazníků. (došit chybějící a vyprodané modely). Veškerým zákazníkům a uživatelům podniku je poskytován maximálně kvalitní a rychlý servis. Proto je také možné u této firmy objednávat firemní oblečení, uniformy, oblečení do zaměstnaneckých benefitních programů či dárky pro VIP klienty. [29]

Úpadkem textilního a oděvního průmyslu trpí Česká republika díky neúčinné ochraně trhu a nedostatečné informovanosti konečných spotřebitelů. Veškeré nejmodernější technologie se tudíž musí vytvářet mimo pevninu. Z toho důvodu je část produkce přesunuta do zahraničí. Největšími partnery jsou společnosti v Japonsku, Koreji a Vietnamu. Tyto podniky mají specializaci, technologickou orientaci s vlastním vývojem, které jsou nutné pro výrobu. Potřebným vybavením se dají označit například stroje pro ultrazvukové spojování, laserové tvarování stříhových dílů, laminování textilií, welding atd. [29]

Při výrobě musí být zajištěna kvalita, rychlost, preciznost zpracování, kvalitní pracovní prostředí a bezpečnost zaměstnanců. Kontrola jakosti a inspekční dozory jsou pravidelné. [29]

Společnost Direct Alpine výrobou v tuzemsku podporuje místní regiony, pracovní sílu a zaměstnanost. Elasticky reagují na požadavky obchodních partnerů a klientů. Objednávky se vždy rychle a včas vyřídí. Díky zahraniční výrobě jsou používány ty nejmodernější dostupné technologie. Zdejší zboží má špičkovou evropskou úroveň. [29]

Zhotovení samotných výrobků je realizováno prostřednictvím outsourcingu. Podnik totiž sám nevlastní téměř žádné výrobní prostředky. [29]

Výrobou se pověří předem vybraný podnik. Referenční vzorek a ostatní podklady potřebné pro její provedení jsou doručeny přímo výrobnímu závodu. Kromě podkladů obdrží i zálohu na materiál. Bez zálohy by nemohla být zahájena produkce. Finální oděv je nakonec vyzvednut a odvezen do skladu hotových výrobků. Poslední kontrolou jakosti provedou před přijetím na sklad. Po jejím vykonání může být teprve zaplacen. Oděv je pak uskladněn. Ve skladu pak čeká na svého konečného uživatele. [29]

Oděvní výrobek se ke spotřebiteli dostává pomocí eshopu. [29]

8.4.2 Příklad konkrétního podniku v současnosti

Dalším objektem studie je tradiční český výrobce bavlněných žakárských tkanin Veba. Podnik je zaměřen na tvorbu oděvů (košiloviny, župany) a sortiment pro domácnost (ložní prádlo, ručníky a osušky, utěrky, ubrusy, kapesníky atd.). 90% veškeré výroby se vyváží do Afriky a Evropy, především oblast západní Afriky. Díky africkému vývozu byla zavedena tvorba tzv. afrického brokátu se speciálními úpravami z nejjemnějších česaných přízí z egyptské bavlny. [30]

Tradice textilní výroby v Broumově začíná již od 13. století. Dnešní podoba vznikla až v 19. století. [30]

Od 90. let začala stamilionová investice do novějších zařízení. První byla zmodernizována přádelna v Broumově – Nové Vsi automatickými dopřádacími a soukacími stroji. Kromě přádelen se vyměnili i tkalcovské stavy v Polici nad Metují, za smyčkové a tak byla zahájena elektronická výroba žakárů. V roce 1994 došlo k otevření olivětínské tkalcovny a tak i k nákupu modernějších merceračních a bělicích linek. Ve stejném období došlo k uzavření přádelen v Meziměstí a jejich přeměně na sklady hotových výrobků. Kolem roku 1996 byla vybudována úpravná superširokých (300cm) tkanin, což umožnilo expanzi do USA v oblasti ložních damaškových souprav. V roce 1999 došlo k instalaci nových stavů a k rekonstrukci úpravny v Olivětině. [30]

V letech 2002 – 2005 získala další nové stroje v hodnotě 350 milionů korun. Zvýšila se produkce, výkonnost a tržby na maximum využití výrobní kapacity. V roce 2007 postupně

upadala výroba přízí, proto z důvodů značné vázanosti finančních, produkčních a lidských zdrojů, byla přádelna uzavřena. Díky uzavření přádelen se mohly zmodernizovat a kapacitně zvýšit tkalcovny, úpravny a další činnosti spojené s realizací produktů. Díky nákupu nejvyspělejších přízí šlo plně využít nejvýkonnějších stavů i produkci speciálních a vysoce kvalitních výrobků. [30]

Veba je jednou z pěti největších textilek v ČR. V roce 2009 přesáhl obrat a podíl vývozu na celkových tržbách 90%. Firma má vlastní přípravný, barvírny přízí, tkalcovny, úpravny a konfekce. Společnost Veba se skládá ze 3 objektů:

- Broumov – Velká Ves (správa společnosti, konfekce, sklad hotových výrobků)
- Police nad Metují (přípravná, tkalcovna, barvírna a sklad přízí)
- Broumov – Olivětín (přípravná, tkalcovna, úpravna) [30]

Co se týče oděvů, je ve Veba zaměřena na specifický produkt a to žakárský bavlněný brokát pro západoafrické trhy a okrajově na žakárové košiloviny. Veba se, v porovnání s konkurencí, stala lídrem produktového vývoje, vlastníkem řady originálních technologických a konkurenčních řešení a dodavatelem s nejvyšším tržním podílem na západoafrických trzích. V oblasti domáckého textilu je zaměřena na kolekce damaškových lůžkovin, ubrusů, prostírání a koupelnového froté programu. [30]

V oblasti oděvnictví je nejdůležitější výroba afrického brokátu. Brokát je z extrémně husté dostavní bavlněné tkaniny z nejjemnějších přízí z egyptských bavln. Nejstřeženějším tajemstvím firmy jsou africké brokáty, specifické vazby a zejména speciální úpravy, díky kterým je na trhu brokát úspěšný. Přímou se vyváží bílý brokát, v Africe je pak barevně upravován a konfekčně zpracováván na tradiční africké oděvy (slavnostní agbád, civilnější kaftan s bohatým zdobením a výšivkami). Ke specifickým efektům na tkaninách lze zařadit perlinkové; odstřihování a „brochè“ efekty; kombinace bavlněných přízí s efektními, polyesterovými a viskózovými přízemi; kombinace tkaných efektů s tisky; voály s žakárskými motivy. [30]

Kromě afrického brokátu jsou součástí oděvní výroby i košiloviny. Jde především o bavlněné žakárské košiloviny z kvalitní egyptské bavlny. Košiloviny lze zakoupit v módních dezénech a barevných provedení. Prodávají se v metráži i konfekčním zpracování. [30]

V oblasti domácího textilu jsou vytvářeny damaškové lůžkoviny, ubrusy, prostírání a koupelňové froté programy. Lze zde najít i luxusní řadu z nejjemnější egyptské bavlny. [30]

Pro hotely a terciální sféru Veba nabízí vysoce kvalitní, odolné a stálobarevné materiály, se speciální úpravou a testované na vysokou zátěž při ošetřování. V této oblasti se prodává ložní prádlo, ubrusy a froté programy. Speciální úpravou pro hotely se rozumí nežehlivá, antimikrobiální, nehořlavá a nešpinivá úprava. [30]

Finální produkt se k běžnému spotřebiteli dostává pomocí eshopu a firemní prodejny. [30]

8.5 Návrhy na zlepšení situace v oděvním průmyslu

V dnešní době informovanost spotřebitelů značně poklesla. Jedná se především o oblast oděvního průmyslu. Zákazníci jsou totiž lhostejní k jejich původu. Právě díky zahraničním levným oděvům začal tento průmysl upadat. I přesto se tu drží některé společnosti. Dokonce začal opět růst, ale to spotřebitelé nevědí. Většina obyvatel ani netuší, že tu nějaké podniky vůbec jsou. Ještě těžší je, aby vůbec dokázali nějakou společnost jmenovat. Vzpomenou si pouze osoby, které mají s tímto odvětvím něco společného.

Masivní část české oděvní, ale i textilní produkce zachraňuje před úpadkem export do zahraničí.

Proč je tedy v zahraničí větší zájem o české výrobky než u nás? Následující možnosti by mohli napomoci ke zlepšení.

Prvním způsobem, jak mu pomoci prosperovat je informovat domácí uživatele. Nejlepším zprostředkovatelem může být reklama. Ta totiž pronikne ke každému obyvatele. Měla by instruovat o existenci českého oděvního průmyslu. Reklama se musí zaměřit na vlastenecké cítění každého člověka ve státě, dále pak na jeho šetrnost. Neustále zdůrazňovat původ výrobku a to kde byl vyroben (český výrobek vytvořený v tuzemsku). Šetrností je myšleno omezení nákupu nekvalitního zboží. Místo pořizování levného oděvu s krátkou životností, raději zainvestovat do něčeho sice dražšího, ale kvalitnějšího s delší životností. Takhle by se dali i snížit přebytky oděvů.

Druhým problémem může být nedostatečná ochrana finálního produktu. Ještě než se oděv dokončí, je často vytvořena kopie. Tento padělek půjde nakonec lépe na odbyt především

kvůli ceně i přes jeho špatnou kvalitu. I přes snahu podniků chránit se kamerovým systémem, se bohužel vždy nějaký falzifikát objeví. Z tohoto důvodu je nutná nějaká legislativní ochrana. Tato ochrana by měla být mezinárodně uznávaná s tvrdými postihy při porušení. Poté by si tvůrce padělku dobře rozmyslel zkoušet to znovu.

Třetí šancí, jak pomoci oděvnímu průmyslu je propojení s nějakým obchodem. Tato prodejna nemusí být velkým obchodním řetězcem. Postačí využití služeb menšího prodejce s větším množstvím poboček. V případě použití velkého obchodního řetězce by mohlo vést k zásahům do výroby samotné, což není žádoucí. Pomoci, ale mohou především menší obchody s pobočkami v každém větším městě. Příkladem může být spolupráce s lyžařskými středisky. V blízkosti půjčovny lyží by se daly prodávat další potřebné pomůcky. Tak mohou poskytovat veškerý sortiment pro sport. Důvodem těchto propojení je šance dostat produkty na trh jiným způsobem než obvykle. V současnosti se situace, jak výrobek prodat řeší prostřednictvím eshopů a podnikových prodejen. Každý z těchto způsobů má svoje nevýhody. Služeb eshopu nemůže využít zákazník bez počítače nebo schopností ho ovládat. Zatímco podnikové prodejny se sice nacházejí poblíž sídla firmy nebo výrobního závodu. Problém však nastává, jak sem dostat zákazníky. Ne totiž každý vlastní auto.

Čtvrtou možností je vytvoření registru oděvních a textilních výrobců. Ten by obsahoval seznam všech firem podnikajících v oboru. Seznam musí obsahovat přesnou definici činnosti firmy, co vyrábí, jaké strojní zařízení vlastní a veškeré potřebné kontakty. Poté bude snadnější pro výrobce rozhodnout, zda zařízení pořídit či výrobou pověřit někoho jiného.

Při dalším způsobu pomoci by se musel zapojit stát. A to vytvořením státních zakázek. Například politici budou potřebovat nové obleky. Tak bude vypsáno výběrové řízení, kam se mohou přihlásit pouze české podniky.

9. Možnost optimalizace skladového hospodářství

Nejlepší variantou by bylo vyrábět podle objednávek od spotřebitelů. Podle pozdější výroby přizpůsobit i objednávky materiálu a dalších prostředků potřebných pro výrobu. Díky tomu klesne vázanost peněžních prostředků v materiálu a podnik ho může investovat v jiné oblasti.

Vhodné by bylo rozdělit výsledné produkty to kategorií a podle těchto kategorií přizpůsobit uskladnění. Pro ty méně náchylné pro poškození použít klasický systém s policemi. Pro ty, které potřebují opatrnější zacházení využít závěsného systému, kde budou zavěšeny na ramínkách. Podle výrobků, které jdou více na odbyt, se přizpůsobí skladovací prostory.

Při vedení dokumentace je vhodné využít i výpočetní techniky. Může totiž zlepšit skladové operace, stanovit velikost a počet skladů, rozmístění skladů a především stavební a prostorové uspořádání ve skladu. Proto je dobré využít specializovaných tabulkových programů pro lepší přehlednost.

Další možností by bylo využít některé těchto metod:

a) MRP (Material Requirements Planning, Manufacture Resource Planning)

Základem této metody je plánování materiálových potřeb a kapacitních zdrojů. Co se týče plánování a řízení průběhu výroby, tak se tím vůbec nezabývá. Díky této metodě je správný materiál na správném místě ve správný čas. Lze zajistit návaznost mezi nákupem a odběrem. [40, 41]

V případě použití v oděvním podniku zajistí základní logistické úlohy, postará se o správný materiál na správném místě ve správném čase. Zajišťuje časové i kvantitativní vazby mezi nákupem a prodejem. Dalším důvod pro využití v této oblasti průmyslu je, že snižuje náklady na pořizování a udržování zásob. Podnik pak může přejít k řešení dalších podstatných problémů [40, 41]

b) ERP (Enterprise Resource Planning)

Základem je zabezpečení organizačního plánování, řízení a kontroly výrobního procesu. Vše probíhá od naplánování zakázky přes vlastní výrobu až po odbyt. Přihlíží se k termínům a kapacitním možnostem výroby. [42, 43]

Pro oděvní průmysl je důležité, že zohledňuje materiálové požadavky, kapacitu i finanční a ostatní zdroje. Podnik tak ví, co si může dovolit. [42, 43]

c) JIT (Just in Time)

Jde o takovou výrobu, kdy v určeném čase, množství a jakosti jsou výrobky ihned předané jako potřebné. Zásoby na skladě jsou minimální až žádné. Vyloučí se tak plýtvání a je zvýšena výkonnost. [44]

Pro využití v oděvním průmyslu je vhodná díky právě nulový zásobám na skladě a podnik tak potřebné peněžní prostředky může investovat v jiné oblasti. [44]

d) TOC (Theory of Constrains)

Cílem je snížit průběžné doby mezi jednotlivými operacemi. Díky čemuž se zvýší celková průchodnost výrobním systémem a zvýší se zisk. [45]

e) Six Sigma

Způsob jak zlepšit vliv na uspokojení zákazníka. Jsou zavedeny úrovně kvality, kde se popíše počet defektů při výrobní procesu. [46]

Zákazník pak může získat kvalitnější výrobek, díky čemuž se v příštím nákupu obrátí na podnik, kde mu už kvalita byla zajištěna. [46]

f) Kaizen

Snaha zapojit zaměstnance do zlepšovacího procesu podniku. Za úkolováním zaměstnanců se taklepší kolektivní snahy o přinášení nových nápadů a zlepšení produkce s důrazem na kvalitu. Díky čemuž jsou zaměstnanci šťastnější a zejména pro výrobu důležité, pracují kvalitněji a rychleji. Zákazník pak může obdržet větší množství výrobků s výbornou kvalitou. [47]

g) Kanban

Využívá se štítků, které obsahují informace potřebné pro dělníka pro zajištění plynulosti výroby. Zajišťují také optimální výši mezioperačních zásob. Zrychlí se tím a zkvalitní výroba. Především nemůže dojít k omylu, kdy kupříkladu na bundu přišijí rukáv z jiného materiálu, než má mít. [48]

10. Zákony spojené s oděvním průmyslem

Obchodování na každém území daného státu je upraveno určitým zákonem a stejně, tak to je i s mezinárodním obchodem ten je zanesen v zákoně č.513/1991 Sb. Spolupráce s cizími státy v oblasti obchodu má svoje úskalí jako je cizí jazyk s těmi ostatními se snaží pomoci zákon o mezinárodním obchodu.

Co se týče přímo oděvního průmyslu, jsou obecné zákony dané přímo Evropskou unií. Pro specifikaci určitého problému musí být uzavřena smlouva s daným státem pro každou oblast průmyslu. Evropská unie je pouze zprostředkovatelem smlouvy a hlídá její případné plnění v souladu s listinou základních lidských práv a svobod.

10.1 Mezinárodní obchod

10.1.1 Podmínky pro obchodování se zahraničím

Aby mohlo vůbec dojít k obchodování v mezinárodním rozsahu, musí mít alespoň jeden z účastníků sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území jiného státu než ostatní účastníci. [21]

Účastníkem závazkového vztahu jako je obchod, jsou podnikatelé s okolnostmi týkající se podnikatelské činnosti. V případě, že jedním z účastníků je stát nebo samosprávná územní jednotka, jde o zabezpečování veřejných potřeb. Pokud je při uzavírání smluv uspokojování veřejných potřeb, lze za stát považovat i státní organizaci. [21]

Zákon upravuje vztahy vzniklé při zajišťování plnění závazků v závazkových vztazích. Podkladem při plnění závazků je směnná smlouva, pro kterou se používají ustanovení o kupní smlouvě; při plnění závazku dodat zboží má každá ze stran postavení prodávajícího a při převzetí zboží postavení kupujícího. [21]

Pokud jedna ze stran není podnikatelem a dohoda směřuje k zhoršení jeho právního postavení je pak neplatná. Každá mezinárodní dohoda musí mít písemnou formu, jinak může být označena za neplatnou. [21]

V případě jednání se stranou, která není podnikatelem, používá se místo obchodního zákoníku ustanovení občanského zákoníku nebo zvláštní právní předpisy o spotřebitelských

smlouvách, zneužívající klauzule a jiná ustanovení směřující k ochraně spotřebitele. Tato opatření se používají pouze v případě prospěchu nepodnikatelské strany. Kdyby se jedna ze stran odchýlila od základních ustanovení je potřeba povinná písemná forma. [21]

Přihlíží se k obchodním zvyklostem obecně zachovávanými v mezinárodním obchodu v příslušném obchodním odvětví. [21]

10.1.2 Udělování vývozního povolení

Je-li vyžadováno pro splnění závazků dlužníka v místě plnění vývozní povolení, průvozní povolení nebo jiné úřední povolení je povinen řádně a v čas o něj požádat. V případě přijetí plnění ve stanoveném místě plnění čeká to samé i věřitele. Co se týče povinností, musím citovat: [21]

"Povinnost vzniká, pokud jsou povolení vyžadována v době plnění bez ohledu na to, zda byla vyžadována již v době uzavření smlouvy. " [21, §731, odstavec 3]

Pokud je žádost o povolení žadateli zamítnuta, nastávají účinky nemožnosti plnění. Škoda způsobená zánikem závazku, když není smlouva uzavřena s odkládací podmínkou udělení povolení, musí být uhrazena druhé straně neúspěšným žadatelem. [21]

10.1.3 Veškeré náležitosti spojené s měnou či penězi

Peněžitý závazek musí dlužník plnit v měně, ve které byl sjednán. Při porušení smlouvy nebo zániku závazku je povinen v téže měně nahradit škodu. V případě, že právní předpisy státu, kde má dlužník své sídlo, místo podnikání či bydliště, brání v placení v měně uvedené ve smlouvě, musí věřiteli nahradit škodu vzniklou placením v jiné měně. Když se obchoduje v cizí měně, je měnový přepočtení rozhodující střední kurs mezi oběma měnami platnými v době poskytnutí peněžního plnění. Pro výši peněžitého závazku je obvyklá cena nebo úplata proto se přihlíží k cenám a úplatám obvyklým na mezinárodním trhu. Co se týče prodlení, zmiňuje ho obchodní zákoník takto: [21]

"Při prodlení s plněním peněžitého závazku platí se úroky z prodlení v téže měně, na kterou zní peněžitý závazek. " [21, §735]

10.1.4 Vyloučení odpovědnosti za škody při plnění závazků

Při neudělení potřebných povolení potřebných pro obchodování není strana, které nebylo uděleno povolení, je zbavena odpovědnosti. [21]

Dojde-li k situaci, že společnost obchodováním druhé strany přišla o ušlý zisk, může poškozená strana požadovat náhradu zisku dosahovaného zpravidla v poctivém obchodním styku za podmínek podobných podmínkám porušení smlouvy v okruhu podnikání, v němž podniká. Náhradu škody při odstoupení od smlouvy řeší obchodní zákoník takto: [21]

"Jestliže některá strana v souladu se zákonem odstoupila od smlouvy a v přiměřené době od odstoupení přiměřeným způsobem kupující uskutečnil náhradní koupi nebo prodávající náhradní prodej zboží, na něž se odstoupení od smlouvy vztahovalo, nárok na náhradu škody vzniklý podle toho zákona zahrnuje rozdíl mezi kupní cenou, jež měla být placena na základě smlouvy, a cenou dohodnutou v náhradním obchodě. Při určení tohoto rozdílu se přihlédne k obsahu smlouvy. Nárok na náhradu zbylé škody tím není dotčen. " [21, §469]

U zboží s běžnou cenou je rozdíl mezi kupní cenou, jež má být zaplacená na základě smlouvy a běžnou cenou dosaženou u zboží stejného druhu a téže nebo srovnatelné jakosti. Když bylo zboží převzato před odstoupením od smlouvy, jsou rozhodující běžné ceny dosahované v době převzetí. Nejdůležitější je běžná cena sjednávaná na místě dodání zboží, nebo není-li tam taková cena. Běžná cena ve srovnatelném jiném místě se musí vzít zřetel na rozdíl v nákladech na dopravu. [21]

Předmětem závazku obchodního zástupce je odborná péče v souladu s územní oblastí, na níž podniká. Není-li územní oblast uvedena ve smlouvě, jsou jí hranice České republiky. Pokud obchodní zástupce má sídlo, místo podnikání či bydliště mimo území České republiky je rozhodující ten stát, kde byla uzavřena smlouva o obchodním zastoupení a zástupce tam má sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště. [21]

10.1.5 Udělení zákazu dalšího vývozu

K zákazu dalšího vývozu může dojít v případě, že je kupujícímu v kupní smlouvě písemně stanoven zákaz zpětného vývozu koupeného zboží. Kupující odpovídá tak prodávajícímu v případě vývozu zboží ze stanovené oblasti ve smlouvě. Při porušení zákazu je kupující povinen prodávajícímu nahradit škodu způsobenou jeho porušením bez ohledu na to, zda

kupující si nabyvatele zboží zavázal slibem dále nevyvážet. Kupující s povinností nevyvážet musí prodávajícímu na vyzvání předložit protokol o tom, kde je uvedeno umístění zboží či jeho případná spotřeba, bez vývozu. V případě pochybností do jakého státu je zpětný vývoz zakázán, se má za to, že jde o stát, kam mělo být zboží prodávajícímu podle kupní smlouvy odesláno, jinak jde o území státu, v němž měl kupující v době dodání zboží sídlo, místo podnikání nebo bydliště. [21]

10.1.6 Omezení prodeje

Co se týče ujednání o omezení prodeje, je v obchodním zákoníku uvedeno toto:

"V ujednání o omezení prodeje se prodávající zavazuje, že nebude určité zboží prodávat určitému okruhu zákazníků nebo do určitého státu, nebo že toto zboží bude prodávat jen v omezené míře nebo za podmínek stanovených v ujednání. " [21, §742, odstavec 1]

U tohoto druhu ujednání je potřebná písemná forma. Platnost ujednání o omezení prodeje je závislé na platnosti kupní smlouvy, kde je její součástí nebo v souvislosti s níž bylo smlouveno. Ujednání může zaniknout porušením smlouvy, nejpozdějším uplynutím dvou let od dodání zboží, neplněním povinností stanovené mezinárodní smlouvou či nepředcházení, tomu aby došlo k porušení práv z průmyslového nebo duševního vlastnictví. [21]

10.1.7 Doložka týkající se měny

Smlouva musí stanovit i cenu. Cena nebo jiný peněžitý závazek má být v určitém kurzu měny, v níž má být plněn závazek (jde o měnu zajišťovanou). Smlouva určuje i vztah k jiné měně (tzv. měna zajišťující) a po jejím uzavření může dojít ke změně kurzu obou měn, pak je dlužník povinen, ať je kurz zvýšen nebo snížen, zaplatit částku tak, aby se zajišťující měna nezměnila. Když není stanoveno, kterým měnovým kurzům se přihlíží, pak jsou rozhodné střední devizové kurzy platné ve státě, kde má dlužník sídlo, místo podnikání, popřípadě bydliště, v době uzavření smlouvy a v době plnění peněžitého závazku. Je-li použito více měn, rozhodující se stává průměr kurzů mezi měnou zajišťovanou a měnou zajišťující, pokud smlouva neříká něco jiného. [21]

10.1.8 Výhradní prodej

Ve smlouvě o výhradním prodeji je dodavatel zavázán, že nebude určité oblasti dodávat zboží jiné osobě než odběrateli. Smlouva není platná v případě, že neobsahuje oblast či druh zboží, na níž se výhradní prodej vztahuje. Pokud nemá písemnou formu, je také neplatná. Po dobu platnosti smlouvy nesmí dodavatel dodávat stanovené zboží přímo ani nepřímo nikomu jinému než odběrateli ve vyhrazené oblasti. Popřípadě smlouva může dovolovat, která osoba smí dodávat zboží někomu jinému než je odběratel. Ve vyhrazené oblasti smí dodavatel provádět propagaci a průzkum trhu. Každý prodej ve výhradním prodeji se uskutečňuje na základě samostatných kupních smluv. Jednotlivé části obsahu samostatných kupních smluv mohou být dohodnuty už ve smlouvě o výhradním prodeji. Smlouva zaniká, pokud není určeno jinak, po uplynutí jednoho roku od jejího uzavření. Lze ji ukončit výpovědí, pokud je uzavřena na dobu neurčitou či nebyla stanovena výpovědní lhůta. Činnosti nabývá ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž výpověď byla doručena druhé straně. V případě, že odběratel nedodržel časové rozvržení odběru zboží či odebírá zboží uvedené ve smlouvě o výhradním prodeji od jiného dodavatele, může dodavatel odstoupit od smlouvy, ale nemá nárok na náhradu škody. Odběratel může odstoupit od smlouvy, když dodavatel dodá jinému odběrateli, což je v rozporu se smlouvou. [21]

10.1.9 Závislé smlouvy

Okolnosti vyplývající při uzavírání smlouvy musí být známy oběma stranám. Plnění této smlouvy může být závislé na plnění jiné smlouvy. Plnění z vedlejší smlouvy, což je smlouva závislá na plnění jiné smlouvy, tvoří odkládací podmínku účinnosti hlavní smlouvy, ta smlouva, na které je závislé plnění další smlouvy. V případě, že se plní smlouva hlavní a na vedlejší se nebere ohledy má smlouva podmínky rozvazovací. [21]

10.1.10 Vícestranné výměnné obchody

Vícestranné výměnné obchody definuje obchodní zákoník takto:

"Za vícestranné výměnné obchody se považují obchody, při nichž uzavírá několik osob jednu smlouvu nebo několik spolu souvisejících smluv, podle nichž má dojít k vzájemnému dodání zboží mezi účastníky." [21, §751]

Většinou jde o účastníky, kteří mají odlišné bydliště, místo podnikání či území státu. Kupní cena musí být vyrovnána, pokud mají účastníci odlišné území státu. Veškerá problematika uzavírání vícestranných výměnných obchodů se řídí ustanoveními o kupní smlouvě. Smlouvy jsou vždy postaveny ve prospěch třetí osoby. Účastníci nemohou provádět změny nebo ji zrušit bez souhlasů dalších stran. Především pokud se daná úprava nebo zrušení té osoby týká. Dodání zboží nesmí být odkládáno žádnou ze stran vícestranného výměnného obchodu jenom proto, že nesplnil obchodní podmínky daného státu, ve kterém má odběratel sídlo, místo podnikání, popřípadě bydliště. Účastníci, kteří mají sídlo podnikání, místo podnikání či bydliště na území téhož státu, ručí společně a nerozdílně za splnění závazků vůči účastníkům, jež ho nemají. Při prodlení ostatních účastníků nesmí další odstoupit od smlouvy. Lze to provést, pokud alespoň jeden z účastníků svůj závazek již splnil. Přesto musí odstupující nahradit škodu způsobenou odstoupením od smlouvy účastníkovi, který již závazek splnil. [21]

10.2 Dumping a subvence

Do této práce byl zahrnut i dumping a subvence kvůli tomu, že se něco takového může objevit i při obchodování s textilem.

Při obchodování se zahraničím musí podnik dávat pozor, aby nedocházelo k tzv. dumpingu. Dumpingem se rozumí taková obchodní praxe, při které dochází k prodeji výrobku za rozdílné ceny na domácím a mezinárodním trhu. Přesně se jedná o rozdíl mezi vyšší cenou na domácím trhu a nižší cenou exportní. [22]

Antidumpingové řízení může být zahájeno, pokud domácí výrobce zjistí, že cena konkurenčních výrobků dovážených do státu je nižší než hodnota stejných výrobků, které prodává zahraniční výrobce na domácím trhu. Tím je tuzemský výrobce v nepříznivé situaci, za kterou může jednoznačně určit vliv dovozu cenově podbízených výrobků. [22]

Všechny státy Světové obchodní organizace mají stejné metody zjišťování, zda k dumpingu dochází a také i opatření, kterými je lze postihovat. V roce 1994 se mezi ně přidala i Česká Republika, díky čemuž vznikly u nás zákony proti dumpingu, jako je zákon o ochraně před dovozem dumpingových výrobků. Bylo zavedeno i antidumpingové clo, respektive se dovážející subjekt zaváže nedopouštět se dumpingu. [22]

10.2.1 Obchodování se státy mimo EU

Po vstupu do Evropské unie se změnila celní a obchodní politika. Vzhledem k tomu, že každý stát měl rozdílná pravidla při boji proti dumpingu, byl vytvořen soubor samostatných pravidel Společenství. V každém samotném nařízení jsou tedy stanoveny pravidla ochrany před subvencemi a vyrovnávací cla. [22]

Antidumpingová dohoda obsahuje podrobná pravidla. Především pokyny, jak dumping vypočítat a tím pádem ho odhalit. Dále pak postupy pro zahájení a šetření, spolu se zjišťováním a zpracováním informací. Zavádění opatření, která budou platit během šetření. Kde je potřeba clo a jak se má vybírat. Jak dlouho má řízení trvat. Prozkoumává antidumpingová opatření, zda bylo jednání v souladu s opatřeními. To jak se mají informace, zjištěná během řízení zveřejňovat. Tím vším se zajišťuje transparentnost a řádnost v uplatňování pravidel Společenství. Tato pravidla jsou nezbytná kvůli zachování rovnováhy mezi právy a povinnostmi, především při komunikaci mezi Společenstvím a jeho nejvýznamnějšími obchodními partnery. [22]

Pro určení přesné hodnoty běžné ceny jsou stanovena jasná a podrobná pravidla. Určování by mělo být ve všech případech založeno na reprezentativním prodeji, v zemi, se kterou se obchoduje. Kvůli zjištění dumpingu by se měly, za jakých podmínek lze považovat strany ve spojení. Měly by se vymežit okolnosti ztrátového domácího prodeje, a kdy jím není, také zda je v úvahu brát základ zbývajících prodeje, výpočtem určit běžný prodej nebo prodej do třetí země. Dále by se mělo stanovit přiměřené rozdělení nákladů, je zahrnuta i situace zahajování výroby spolu s pokyny pro zahájení výroby, pro rozsah a metodu rozdělování. Když se vypočítává běžný prodej, musí být stanovena taková metoda, která se bude používat pro stanovení prodejních, správních a režijních nákladů a pro zisk. [22]

U zemí bez tržního hospodářství je potřeba stanovit pravidla, pro tvorbu běžné ceny. Také se stanoví země třetího světa, která tržní hospodářství má a podle ní se pro tu bez tržního hospodářství vytvoří běžná cena. V den kdy se začne s danou zemí řízení ohledně antidumpingu, musí se s daným státem zacházet stejně jako před začátkem jednání. Řádně se musí posoudit, zda převažují podmínky tržního hospodářství. Posouzení je prováděno na základě řádně odůvodněných žádostí jedním nebo více výrobci, na které se vztahuje šetření. Jde o výrobce, kteří se pokouší využít možnosti určení běžné hodnoty početně podle pravidel pro země s tržním hospodářstvím. [22]

Důležitá je také definice pojmu "vývozní cena" a upravit případy, kdy je určena pomocí první ceny volného trhu. Jsou uvedeni činitelé, kteří srovnávají běžnou cenu a vývozní cenu. Také mohou ovlivnit ceny, jejich srovnatelnost, při provádění úprav zvláštní pravidla a vyhnout se zdvojování. Pro porovnávání lze použít i průměrné ceny, ale měly by se stanovit individuální vývozní ceny. Když se použijí individuální vývozní ceny, mohou se porovnávat s průměrnou běžnou hodnotou, což lze použít, pokud se mění podle uživatele, regionu nebo období. [22]

Nutné stanovit jasné a podrobné pokyny, při zjišťování zda dumpingový dovoz způsobil újmu nebo hrozbu újmy. Objem a cena dotyčného dovozu mohou být příčinou újmy způsobené výrobnímu odvětví ve Společenství. Přihlíží se k účinkům ostatních činitelů, převážně k podmínkám trhu ve Společenství. [22]

Definován je i pojem "výrobní odvětví Společenství". Osoby spojené s vývozci mohou být z průmyslového odvětví vyloučeny. Dále je definován pojem "odvětví". Antidumpingové řízení může být zahájeno jménem výrobců z regionu Společenství a takový region je také definován. Stanoveno je podávání antidumpingového podnětu, do jaké míry je nutné podporovat podnět výrobního odvětví a jaké informace o dumpingu, újmě a příčinné souvislosti má obsahovat. Zahrnuje i odložení podnětu nebo zahájení antidumpingového řízení. Informování jednotlivých účastníků řízení, údaje potřebné pro orgány, jak se má poskytnout dostatek příležitostí na předložení důkazů v dané věci pro hájení zájmů, to vše je potřeba pro zahájení řízení. Kromě tohoto jsou jednoznačně stanoveny pravidla a postupy při šetření, která musí být dodržována, zejména pravidla, že účastníci řízení musí v určité lhůtě se sami přihlásit a předložit stanovisko a poskytnout informace, pokud chtějí, aby se k němu přihlédlo při řízení. Vhodné je stanovit, kdy má účastník řízení přístup k informacím od ostatních osob řízení a tím dostat možnost se k nim vyjádřit. Členské státy musí při shromažďování informací spolupracovat s Komisí. Rozhoduje o prozatímním udělení cla. Nejdříve do 60 dnů a nejpozději do 9 měsíců po zahájení řízení lze clo uložit. Závazky musí být přijaty s určitým postupem, cílem odstranit dumping a újmu bez uložení prozatímního nebo konečného cla. Stanoví se i následky porušení nebo zrušení přijatých závazků, prozatímní clo může být uloženo s podezřením z porušení přijatých závazků nebo provedení dalšího šetření pro doplnění skutkového stavu. Navržené závazky a jejich vykonání nesmí vést k jednání, které naruší hospodářskou soutěž. Šetření se dá zastavit nejdříve do dvanácti měsíců, nejpozději do patnácti měsíců, bez přijetí konečných opatření. Šetření nebo řízení se

má zastavit, když je dumping nepatrný nebo újma zanedbatelná, kritéria jsou definována. Po určení podmínky ukončení šetření a stanovení opatření, částka dumpingového rozpětí má být nižší. Je-li částka nižší, stačí k odstranění újmy, proto se musí určit metoda pro výpočet výše opatření v případě výběru vzorku prošetřovaných osob. Vybírají se prozatímní cla se zpětnou působností, je potřeba určit za jakých okolností mají být uložena k zabránění obcházení konečných opatření pro pozdější uplatnění. Vyrovnávací clo může být uloženo se zpětnou působností při porušení nebo odvolání závazků. Opatření pozbývají platnosti po pěti letech, když přezkum neprokáže jejich zachování. V případech, kdy jsou o změně okolností předloženy důkazy, může být antidumpingové clo vráceno. Při novém výpočtu dumpingu se se cly nenakládá jako s náklady vzniklými mezi dovozem a prodejem, cla jsou odrážena v cenách výrobků v opatření Společenství. [22]

Je stanoveno přezkoumání vývozní ceny a dumpingového rozpětí, pokud se zjistí, že clo je hrazeno vývozní formou dohody o vyrovnání a neodráží se v cenách výrobků v opatření Společenství. [22]

V dohodě z roku 1994 není uvedeno obcházení antidumpingových opatření, přestože výbor si uvědomuje, že je to problém a měl by se řešit. Nakonec byla nalezena možnost se s těmito praktikami vypořádat, hlavním cílem bylo ho odstranit v třetích zemích. Obcházení opatření jsou, jak uvnitř Společenství, tak i mimo něj. Proto se zavádějí nová a vyšší cla při jejich obcházení, má být určeno pro státy mimo EU. Při špatné situaci na trhu, kdy je nepřiměřené, lze opatření pozastavit. Výrobky, které mají být prošetřovány, se zaevidují pro následné uplatnění opatření. Kvůli tomu je dovoz v členských státech sledován s tím, že se předkládají Komisi. Při prošetřování jsou výsledky konzultovány s poradním výborem, ze zástupců členských států spolu se zástupcem Komise. Informace pro členské státy v poradním výboru mají technickou povahu, která obsahuje ekonomické a právní analýzy. Státy mohou posoudit tyto informace a poté je zaslat v dostatečném předstihu předsedovi poradního výboru. Inspekce poté prověřuje na místě dodané údaje o dumpingu a újmě. Tato inspekce vyplní obdržení dotazník. [22]

V případě, že se řízení týká většího počtu stran nebo obchodů, jsou stanoveny možnosti, jak postupovat při výběru vzorku k prošetření subjektů, pro včasné ukončení šetření. Nespolupracují-li strany dostatečně, využijí se pro objasnění jiné informace, tyto informace můžou být méně příznivé, než jako ty při řádné spolupráci. S informacemi se zachází tak, aby nedošlo k vyzrazení obchodního tajemství. Šířit podstatné skutečnosti a úvahy mohou pouze

oprávněné osoby. Poskytování skutečností probíhá s ohledem na rozhodovací postup, ve lhůtě kdy strany mohou svoje zájmy hájit. [22]

10.3 Obchodování s oděvy

Evropská unie pomocí nařízení určuje, jak se budou používat názvy textilní vláken, což souvisí s jejich označováním na etiketách či jiném způsobu označování. Pravidla se týkají označování netextilních částí živočišného původu etiketou, stanovení materiálového složení textilních výrobků pomocí množstevní analýzy dvousložkových a třísložkových směsí textilních vláken. Tato pravidla mají zlepšit fungování trhů uvnitř států a spotřebitelům dát přesnější informace. [24]

Pravidla a nařízení se vztahují na textilní výrobky v rámci EU. Podle nařízení lze za textilní výrobky považovat: [24]

- a) *"takové výrobky, u kterých nejméně 80% celkové hmotnosti tvoří textilní vlákna*
- b) *textilní složky obsahují nejméně 80% celkové hmotnosti u potahů čalouněného nábytku, deštníků a slunečníků*
- c) *textilní složkou je:*
 - *podlahové krytiny – vrchní vrstva u vícevrstvých typů*
 - *potahy matrací*
 - *výrobky pro kempování – především jejich potahy*
 - *musí však tvořit nejméně 80% hmotnosti tohoto typu výrobků*
- d) *textilie, jež jsou neoddělitelnou součástí jiných výrobků. Musí být uvedeny ve složení. "*
[24, kapitola 1, článek 2, odstavec 2]

Nařízení nezahrnuje takové textilní výrobky předávané domácím pracovníkům a nezávislým podnikům. Materiály jsou zpracovávány bez převodu vlastnického práva na tyto výrobky. Dále sem pak patří výrobky ze zakázkové výroby vytvořené výdělečně činnými krejčími. [24]

Aby textilní výrobek mohl nosit toto označení, může být o surový, rozpracovaný, hotový, konfekčně rozpracovaný, vyrobený, polokonfekční či konfekční výrobek, ale hlavně musí

převážně obsahovat textilní vlákna. Je jedno, jestli byl vyroben směsováním či spojováním, ale v jeho složení musí převažovat textilní vlákna. [24]

Co lze označit pojmem "textilní vlákno"?

- výrobek vhodný k textilnímu použití – lze ho charakterizovat jistou ohebností, jemností a vysokým poměrem délky k maximálnímu příčnému rozměru
- pásek či dutinka se zjevně šířkou maximálně 5 mm, dále sem patří i pásy řezané ze širších pásků či fólií, vhodných pro použití v textilním průmyslu [24]

"Zjevná šířka" není jednotná. Je to šířka pásku či dutinky složené, zploštělé, slisované nebo zkroucené. [24]

Textilní složka případně část textilního výrobku musí mít identifikovatelný obsah vlákna. [24]

Cizí vlákna definuje nařízení takto:

"Cizí vlákna jsou tak odlišná vlákna než jsou ta uvedená na označení. " [24. Kapitola 1, článek 3, odstavec 1e]

"Podšívka" je vyrobená z jedné případně více vrstev textilního materiálu. Jde o oddělenou součást oděvů. Uchycená je podél okraje. [24]

"Označování etiketou" na etiketu se umístí požadované informace pro textilní výrobek. Etiketa je připojena k výrobku. [24]

"Jiné označování" informace se na textilní výrobek přišijí, vyšijí, natisknou či vytlačí, dá se použít i další technologie. [24]

"Označování společnou etiketou" více výrobků či složek je označeno jedinou etiketou. [24]

"Výrobek pro jednorázové použití" jde o takový výrobek, který lze použít jednou či po omezenou dobu. Po použití ho nelze použít k podobnému nebo stejnému účelu. [24]

"Smluvní přirážka" jde o případ, kdy díky vzdušné vlhkosti se textilií zvýší hmotnost. Využívá se výpočtu procentního podílu vlákenných složek. Suchá hmotnost čistých vláken je upravena smluvními koeficienty. [24]

11. Dokumenty v zahraničním obchodě

Logisticky je nemožné, aby se zboží od výrobce k prodejci dostalo bez použití přepravce. V dokumentech musí být zaznamenáno, že přepravce vše přijal. Ty jsou nakonec předání prodejci. Zboží má mít svoje celní dokumenty, aby mohlo přejít přes hranice států. Dokumenty předávají celkovou situaci o zboží, podle nich se dá zkontrolovat komplexnost dodávky. Tyto informace pak opravňují držitele dále nakládat se zbožím. Může ho prodat, zničit či vrátit, podle svého uvážení. [10]

Doklady mohou mít důkazovou funkci, potvrzují splnění povinnosti v případě dodání zboží. Mohou být pokladem při placení, jako je fakturace, pokud se používá akreditivu, snižuje riziko z nezaplacení či z nedodání zboží. Cestuje-li zboží za hranice, umožňuje jeho přesun. Dispoziční právo přechází, když se zbožím předají i doklady. [10]

Rozdělení dokumentů

- a) důkazní listiny
- b) legitimační listiny
- c) cenné papíry
- d) finanční dokumenty
- e) obchodní dokumenty [10]

a) důkazní listiny

Patří sem nákladní listy, potvrzení přepravce o přijmutí zboží, obchodní a celní dokumenty. Jsou to takové listiny, které později slouží jako důkaz o nakládání zboží. [10, 35]

b) legitimační listiny

Jde o pojišťovací dokumenty. Při obchodování v rizikové oblasti, lze takto zboží ochránit před rizikem odcizení či poškození. [10, 35]

c) cenné papíry

Tuto skupinu lze pojmenovat cennými papíry, protože je s nimi možné později obchodovat. Do této kategorie lze zahrnout konosament, skladový list a pojistný certifikát. Konosament je

potřebný při přepravování lodí po moři, vlastně jde o druh náložního listu. Za to pojistný certifikát lze použít jako důkaz o pojištění nákladu. [10, 11]

d) finanční dokumenty

Při obchodování tímto finančním dokumentem jsou směnka a šek. Prostřednictvím směnky výstavce bezpodmínečně slibuje zaplacení směnečné sumy v určité době a na určitém místě osobě uvedené na směnce nebo třetí osobě. Zatímco v šeku je přikázáno třetí osobě zaplatit uvedenou částku osobě v šeku. [10, 12, 13]

e) obchodní dokumenty

Takovým to dokumentem je tedy faktura, dopravní dokument, dispoziční a balící list. Co se týče faktury, jde o listinu, v níž si dodavatel na odběrateli určuje peněžní nárok za dodané věci či za prokázané služby a práce. Dispoziční dokumenty zastupují zboží, které je v nich uvedené. Držení tohoto druhu dokumentu zajišťuje právo se zbožím nakládat, protože držitele jmenuje oprávněným vlastníkem. [10, 14, 15]

11.1 Význam a obsah dokumentů

Co se týče mezinárodních obchodních operací, se pokouší dokumenty používané v zahraničním obchodě sjednotit a to obzvláště inkasa a dokumentární akreditivy. [10]

11.2 Obchodní faktura

Patří mezi nejzákladnější dokument při samotném obchodování. Podle země kam se bude dovážet, musí odpovídat zdejšími předpisy, protože slouží při kontrole dovozu a celním řízení. Vystavuje se pouze v originále s daným množstvím kopií (minimálně 5). Obchodní faktura musí obsahovat takové údaje, aby se dalo provést kontrolu daného zboží a provést úhradu za převzetí zboží. Musí být podepsána a orazítkována, aby byla platná. [10, 35]

11.3 Přepravní dokumenty – mezinárodní nákladní listy

- mezinárodní železniční nákladní list "CIM"
- mezinárodní železniční nákladní list "SMGS"
- mezinárodní dopravní nákladní list "CMR"
- letecký nákladní list "AWB"
- poštovní podací lístek

- námořní konosament B/L
- říční konosament [10]

11.3.1 Mezinárodní železniční nákladní list "CIM"

Obr. 3: Mezinárodní železniční nákladní list "CIM", 1. strana [10]

Obr. 4: Mezinárodní železniční nákladní list "CIM", 2. strana [10]

Pomocí tohoto nákladního listu lze přepravovat zboží po železnici. Vystavit ho má odesílatel v 5 verzích, každá verze musí být očíslována. Odesílatel si nechává 4. kopii, do níž potvrdí železnice, že převzala zásilku. [10, 35]

11.3.2 Mezinárodní železniční nákladní list "SMGS"

Tento nákladní list se používá při obchodování se zeměmi bývalého Sovětského svazu, dále pro Čínu, Severní Koreu a Írán. Též se používá na tzv. širokorozchodných tratích. U nás nelze vystavit, protože nejbližší taková trať je v Polských Katovicích nebo na Slovensku

v Košicích. U takovýchto tratí má vagón vyšší objem i nosnost, tak může dojít k promíchání nákladů, proto se s tím musí při exportu počítat. [10, 35]

11.3.3 Mezinárodní dopravní nákladní list "CMR"

The image shows a sample of the International Transport Document (CMR) for goods. The form is titled "1 Exemplar für Absender" (1 copy for sender) and "Phiona c. 14". It includes a large "CMR" watermark in the center. The form is divided into several sections for data entry, including fields for sender, recipient, goods, and transport details. The form is numbered "1547299" and "GZ T".

Obr. 5: Mezinárodní nákladní list "CMR" [10]

Slouží pro silniční kamionovou mezinárodní dopravu. Je vystavován v 5 kopiích. Je to mezinárodně sjednocený tiskopis. Až na to, že nejsou určeny hraniční přechody, je velmi podobný "CIM". Hraniční přechod je dohodnutý už v kontraktu a je nezbytný pro odbavení. [10, 35]

11.3.4 Letecký nákladní list "AWB"

[illegible]

Na rozdíl od těch ostatních, tady všechny verze musí být originál, jsou 3 a musí mít stejných obsah. [10, 35]

11.3.5 Poštovní podací lístek

Využívá se u malých balíkových zásilek, u kterých může být použit jako dopravní doklad i podací lístek z pošty. Při použití jako dopravce pošty, se musí počítat s dlouhým trváním. [10, 35]

11.3.6 Námořní konosament B/L

Tímto dokladem je dopravce nebo jeho zmocněnec oprávněný převzít zboží k přepravě nebo se zavazuje vydat ho v určeném přístavu. Zboží lze vydat po předložení originálního konosamentu. [10, 35]

Konosament musí obsahovat: jméno loďařské společnosti a jméno lodi, číslo dokladu, jméno odesílatele, druh konosamentu, přístav nalodění a vylodění, detailní údaje o zboží, údaje o množství, podpis a razítko loďařské společnosti, potvrzení o nalodění, počet originálů konosamentu. [10, 35]

Konosamenty se dělí podle převoditelnosti

- Konosament na doručitele – Díky němu může loďařská společnost vydat zboží komukoliv, kdo předloží originál konosamentu.
- Konosament na jméno – Zboží lze vydat pouze tomu, kdo je jmenovitě uvedený v konosamentu
- Konosament na řad – lze převést na další osobu rubopisem. Převádět může osoba, na jejíž řad je konosament vystaven [10]

11.3.7 Říční konosament

Podobný je námořnímu konosamentu. Má pouze jeden originál. Slouží k celnímu odbavení a evidenčním účelům [10]

11.4 Osvědčení o původu zboží "EUR"

MOVEMENT CERTIFICATE - PRŮVODNÍ OSVĚDČENÍ			
1. Vývozce (jméno, úplná adresa, země)		EUR. 1 No OP 0062388	
Před vyplněním se seznámte s poznámkami na druhé straně			
3. Příjemce (jméno, úplná adresa, země) (nepovinné)		2. Osvědčení pro preferenční obchod mezi a (uveďte příslušné země, skupiny zemí nebo území)	
5. Podrobnosti o dopravě (nepovinné)		7. Poznámky	
8. Číslo položky; značky a čísla; počet a druh balíků ¹⁾ ; popis zboží		9. Hrubá hmotnost (kg) nebo jiná míra (litr, m ³ , atd.)	10. Faktury (nepovinné)
11. Celní indosace Prohlášení ověřeno Vývozní dokumenty? Formulář Celní úřad Výstavní země nebo území: Datum (Podpis)		12. Prohlášení vývozce Ja níže podepsaný, prohlašuji, že zboží popsané výše splňuje podmínky vyžadované pro vydání tohoto osvědčení. Místo a datum (Podpis)	

1) Některé zboží zabalené, uveďte počet předmětů nebo "voček".

2) Vyplňuje se, pokud se vyžadují přílohy vývozu země nebo území.

Tisk proveden GŘ CEL 12/19/08 OPTIS Osva 17

Obr. 7: Osvědčení o původu zboží "EUR", 1. strana [10]

PROHLÁŠENÍ VÝVOZCE
Já, níže podepsaný vývozce zboží popsaného na druhé straně
PROHLÁŠUJI, že zboží splňuje podmínky vyžadované pro vystavení příloženého osvědčení.
VÝSLOVNĚ UVÁDÍM dále okolnosti, které umožňují, aby toto zboží splňovalo podmínky uvedené výše:
PŘEDKLÁDÁM tyto podpůrné doklady ¹⁾ :
ZAVAZUJI SE, že na požádání příslušných úřadů předložím další doklady, které si tyto úřady mohou vyžádat pro vystavení příloženého osvědčení, a zavazuji se, že budu souhlasit s vyžádanou kontrolou mých účtů a jakoukoliv kontrolou procesů výroby výše uvedeného zboží prováděnou řešenými úřady.
ŽÁDÁM o vystavení příloženého osvědčení pro toto zboží.
(Místo a datum)
(Podpis)
1) Například: dovozní doklady, průvodní osvědčení, faktury, prohlášení vývozce atd., které se týkají výrobků používaných ve výrobě nebo zboží neexportovaného ve stejném státu

Obr. 8: Osvědčení o původu zboží "EUR", 2. strana [10]

Toto osvědčení slouží ke snížení celních poplatků při dovozu ze smluvních zemí. Vystavuje ho exportér v souladu s dohodami Evropského společenství. Pokud hodnota zboží překračuje 6000 EUR, je nutné ho vystavit. Musí se o něj požádat v předstihu před uskutečněním vývozu. Lhůtu na ověření a potvrzení určuje celní úřad. V případě, že zásilka nepřesahuje hodnotu 6000 EUR, stačí prohlášení vývozce přidat k faktuře. Jde-li o schváleného vývozce, není osvědčení potřeba a stačí jenom prohlášení. [10, 35]

11.4.1 Jednotná celní deklarace "JCD"

The image shows a detailed form for the Single Administrative Document (JCD) used for customs declarations. The form is divided into several sections, each with a specific purpose. The top section is the Declaration (1. DEKLARACE), followed by sections for Declaration of Origin (2. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (3. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (4. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (5. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (6. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (7. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (8. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (9. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (10. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (11. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (12. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (13. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (14. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (15. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (16. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (17. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (18. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (19. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (20. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (21. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (22. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (23. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (24. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (25. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (26. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (27. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (28. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (29. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (30. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (31. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (32. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (33. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (34. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (35. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (36. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (37. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (38. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (39. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (40. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (41. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (42. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (43. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (44. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (45. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (46. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (47. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI), Declaration of Nature (48. DEKLARACE O PŘÍRODĚ), Declaration of Use (49. DEKLARACE O UŽITÍ), Declaration of Status (50. DEKLARACE O STAVU), Declaration of Origin (51. DEKLARACE O PŮVOD), Declaration of Value (52. DEKLARACE O HODNOSTI), Declaration of Weight (53. DEKLARACE O VÁZE), Declaration of Quantity (54. DEKLARACE O MĚŘITELNOSTI).

Vystavuje se ve 4 vyhotoveních. Může sloužit jako písemný návrh pro celní řízení. Slouží nejen k celnímu odbavení, ale i jako podklad pro finanční úřad. Celní prohlášení může učinit vlastník zboží či jeho zástupce. Obsahuje 54 položek. Vyplňování je musí řídit příslušným prováděcím předpisem. [10]

11.5 Nástroje a opatření obchodní politiky státu

Existují dvě koncepce pro mezinárodní obchod

- liberalismus – postupně se z obchodu odstraňují omezení autonomních i smluvních nástrojů
- protekcionismus – takto politika zajišťuje ochranu domácí výroby před tou zahraniční. [16]

Nástroje pro koncepcce

a) autonomní – je přímo ovlivňována státem. Rozdělení autonomních nástrojů

- tarifní – nástrojem jsou dovozní a vývozní cla
- netarifní – nástrojem je množstevní omezení dovozu a vývozu, licenční povolení na vybrané zboží, normy, minimální cena a devizové restrikce

b) smluvní nástroje – takto lze regulovat obchodní politiku mezi dvěma a více státy.

Základem je vzájemná dohoda. [16]

11.6 Expedice zboží do zahraniční

Zboží se předá dopravci. Veškeré dispozice jsou v dopravním příkaze k nákladnímu listu, který doprovází zásilku. Úkolem přepravce je odbavení zásilky na hraničním přechodu a předání zásilky importérovi. [17]

11.6.1 Mezinárodní logistika

Je potřeba zajistit bezpečnou, časově vyhovující a cenově přijatelnou dopravu. Při mezinárodní přepravě je třeba brát v úvahu tyto činnosti:

- a) umístění zásob – kde a v jakém množství mají být umístěny udržovací zásoby při zdržení díky přepravě
- b) doprava – je vhodné zvolit vlastní přepravu nebo veřejného přepravce, jaký druh by byl nejvhodnější zvolit
- c) komunikace – jakým způsobem se bude komunikovat s přepravcem a příjemcem, komunikace musí pracovat obousměrně
- d) manipulace a skladování – jak výrobek zabalit a zapečetit, aby vydržel cestu, zda je potřeba využít kontejnerů [17]

Když se vybírá dopravní prostředek, myslí se na dostupnost pro odesílatele i odběratele. Volba se odvíjí od přání odběratele a po zvážení možností a ekonomického hlediska jednotlivých druhů dopravy. [17]

Druhy mezinárodní dopravy

- a) železniční přeprava
- b) silniční přeprava, mezinárodní nákladní automobilová doprava
- c) říční přeprava
- d) námořní přeprava
- e) letecká přeprava
- f) kontejnerová, kombinovaná přeprava [17]

a) železniční přeprava

V našem státě jde o jeden z hlavních způsobů přepravy. Řídí se Smlouvou o mezinárodní železniční přepravě a seznamu tratí, pro které to platí a pro státy mimo EU je to smlouva SMGS. Smlouvou SMGS se řídí státy bývalého SSSR a také Čína, Severní Korea a Irán. Při přepravě se zbožím předává vyplněný nákladní list CIM, vyplněnou a celně odbavenou jednotnou celní deklaraci a fakturu. Základem pro zásilku je nákladní list, který představuje smlouvu mezi majitelem zboží a ČD o přepravě zboží. Dovozné a doplňující poplatky jsou v ceně přepravného. Veškeré výdaje se hradí podle podmínek INCOTERMS 2000, ty určují, zda to hradí odesílatel nebo příjemce. Jak to je musí být uvedeno v nákladním listě. Přepravní smlouvu může odesílatel i příjemce změnit, ale musí to dát vědět druhé straně. Za dodací lhůty zodpovídá železnice. Pokud je díky vadě zboží lhůta překročena, železnice za to neodpovídá. Není-li dodávka dodána do 30 dnů po uplynutí dodací lhůty, je zásilka považována za ztracenou. Případná reklamace musí být sepsána v přítomnosti úřední osoby ČD. Reklamace musí být zapsána jako komerční zápis. Použije-li se železniční vagón, musí se to stanici oznámit předem. Vagón musí být vybrán a prohlédnut pracovníkem železnice, poté je možno vagón odvézt. [17]

b) silniční přeprava, mezinárodní nákladní automobilová doprava

Jde o rychlou přepravu zboží přímo z místa odeslání do místa určení. Díky tomu je rychlá a spolehlivá. Hlavními partnery jsou: dopravce (jako majitel vozidla), přepravce (osoba uvedená v nákladním listě, většinou to je majitel zboží či zasílatel, který zajišťuje vlastní přepravu). Existují i speciální vozidla, která umožňují přepravovat různý sortiment zboží. Cena za dopravu zahrnuje dopravné, náklady na nakládku a vykládku a pojistné. Dopravce musí mít určitá povolení stanovená ministerstvem vnitra. Vozidlo určené pro mezinárodní

kamionovou dopravu musí mít speciální technické požadavky a pojištění. Pro menší kusové zásilky jsou sběrná místa. Tento způsob umožňuje racionální expedici zboží až odběrateli v zahraničí. [17]

c) říční přeprava

Lze ji propojit s námořními přístavy. Celkové náklady na přepravu jsou nižší než ostatní druhy dopravy. Je uskutečňována ve větších objemech, proto umožňuje přepravu velkých a těžkých kusů. Člun je možné přímo přeložit na nákladní loď. Bohužel není to doprava zrovna nejrychlejší. Smlouva vzniká podepsáním a vydáním konosamentu. Konosament musí vystavit dopravce na základě nakládacího příkazu, který musí být podepsán odesílatelem zboží. V okamžiku vydání potvrzení o převzetí zboží odpovídá dopravce za ztrátu nebo poškození, do vydání zboží příjemci. Příjemce či odesílatel může podat reklamaci v případě poškození nebo ztracení. Reklamační lhůta je 6 měsíců. Pokud dojde ke sporu, rozhoduje soud. [17]

d) námořní přeprava

Používá se při přepravě zboží zámořským státům, tam kde jiná doprava není možná. Jde o nejstarší druh dopravy. Námořní doprava může být

- liniová – pokud mezi dvěma přístavy už spojení probíhá a dopravce toho pouze využije
- trampovou – je sjednána individuálně. Nelze-li použít pravidelné spoje. [17]

Cenu lze stanovit paušálem za přepravu celolodního nákladu. Konosament je důkazem při přepravě zboží po moři a o tom, zda bylo zboží převzaté nebo naloděné. Při předávání zboží s ním cestuje i konosament. [17]

e) letecká přeprava

Používá se tam, kde zboží rychle podléhá zkáze u spěchajících či cenných předmětů vysoké hodnoty s šetrným zacházením. Přepravuje se na základě leteckého listu AWB. Celní odbavení si dopravce posílá sám nebo prostřednictvím speditéra. Pro urychlení se zavádějí kontejnery. Zásilka musí mít speciální prohlášení o nezávadnosti. [17]

f) kontejnerová, kombinovaná přeprava

Při snaze, co nejméně zatěžovat životní prostředí, šetřit náklady, urychlit a racionalizovat přepravu, se objevuje kontejnerová přeprava. Umožňuje při zachování originálního balení, vystřídat několik druhů přepravy. Podkladem jsou nákladní listy kontejnerové přepravy. [17]

11.7 Specifikace dokumentů a způsobů dopravy pro oděvní průmysl

11.7.1 Dokumenty

Nejčastěji používanými dokumenty jsou nákladní listy, potvrzení přepravce o přijmutí zboží, obchodní a celní dokumenty, pojišťovací dokumenty, obchodní faktura, dopravní dokumenty a balicí list.

Obvyklými přepravními listy použitými při dopravě zboží od výrobce k prodejci jsou námořní konosament B/L. Pokud se využije leteckého nákladního listu "AWB" a tedy letecké dopravy, mohou se razantně zvýšit náklady na dopravu, proto nejsou příliš vhodné.

Dále je potřeba použít Osvědčení o původu zboží "EUR". Pokud zboží cestuje ze zemí mimo Evropskou unii je zapotřebí i Jednotné celní deklarace "JCD"

11.7.2 Způsoby přepravy

Pokud podnik dováží ze zahraničí, musí si rozmyslet, jaký druh přepravy využije. Chce-li použít silniční dopravu, je třeba zjistit stav silnic a jejich případnou vybudovanost, stejně to vypadá i u železnice. Proto nejvhodnější je použít tedy námořní dopravu či kontejnerovou. Zboží je dovezeno pomocí železniční či silniční dopravy do nejbližšího vhodného přístavu a poté naloženo na loď a odesláno do nejbližšího přístavu pro příjemce, odkud opět silniční či železniční dopravou dopraveno až k příjemci.

12. Rizika v zahraničním obchodě

Oproti domácímu obchodu jde o vysoce rizikovou oblast. Největším rizikem v domácím obchodě je nezaplacení a neodebrání zboží. Zatímco zahraniční obchod má kromě základních rizik i rizika specifická. [18]

12.1 Příčiny zvýšení rizikovosti v zahraničním obchodě

Větší vzdálenost mezi odesílatelem a příjemcem. Jedna strana je pro tu druhou méně známá. Při transportu hrozí větší nebezpečí. Není vždy možné se opřít o právo v dané oblasti, díky nejednotnosti mezinárodního obchodního práva. [18]

V oblasti komunikace, rozdílné cizí jazyky. Může se stát, že dojde ke špatnému překladu kupní smlouvy či ke špatné interpretaci smluvních podmínek. [18]

Vzhledem k tomu, že obchodujeme s rozdílnými kulturami, může dojít k rozdílnému názoru a rozdílným pravidlům při obchodování. [18]

Vliv na zahraniční obchod mohou mít i různé politické strany, které zasahují do obchodování. [18]

13. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo seznámit se s logistickou situací v oděvním průmyslu jako takovou.

Nejprve byl vysvětlen pojem logistika. Kromě samotné definice tohoto výroku obsahuje kapitola i stanovení cílů při jejím použití v oděvní výrobě. Dále pak je tu vysvětlení jednotlivých typů logistických oblastí, jako je zásobování, výrobní, distribuční, zpětná a logistika likvidace odpadů a vedlejších produktů.

V další části práce byla nastíněna specifika v oděvní výrobě. Především to jak se oděvní průmysl odlišuje od těch ostatních. Hlavně obsahuje co je pro tento druh průmyslu důležité a podstatné.

V následujícím oddílu je možné nalézt úsek zahrnující způsoby, jak si materiál potřebný pro výrobu opatřit. V první řadě pomocí nákupu či outsourcingu.

Zde je tu i kapitola o metodách řízení zásob. Nutné bylo vybrat je a popsat. Existuje totiž spousta metod, takže výběr byl zúžen na metodu ABC, Just in Time, Just in Case, Material Requirements Planning, Enterprise Resource Planning, Theory of Constraints, Six sigma, Kaizen, Kanban, Poka Yoke, Jidoka a 5 "S".

Poté bylo nastíněno skladové hospodářství. Obzvláště vysvětlení základních pojmů a náležitostí spojených se skladováním. Pojmy jako jsou typy skladování, funkce skladů, počet a velikost skladů. Nejdůležitější částí této kapitoly je však skladování v oděvním průmyslu.

Ještě je tu část o rozpracované výrobě.

Dále pak navazuje porovnání současné situace v oděvním průmyslu oproti historii, a jaký má na ni vliv globalizace. Kapitola také obsahuje nastínění této situace pomocí 2 podniků. Na jeden podnik má globalizace velký vliv a na ten druhý se přizpůsobil. Poté byly navrženy způsoby, jak tuto situaci zlepšit.

Následná kapitola obsahuje možnosti, jak skladové hospodářství v oděvních podnicích vylepšit pomocí metod řízení zásob. Byly použity metody Material Requirements Planning,

Enterprise Resource Planning, Just in Time, Theory of Constraints, Six sigma, Kaizen, Kanban, Poka yoke, Jidoka, 5 "S".

V zákonech šlo především o mezinárodní zákony a nařízení potřebná pro vývoz zboží do zahraničí. Kromě veškerých náležitostí jako jsou podmínky pro obchodování se zahraničím, udělování vývozních povolení, veškerá nařízení spojená s měnou a penězi, odpovědnost za škody způsobené při plnění závazků, udělení zákazu dalšího vývozu, omezení prodeje, výhradní prodej, veškeré smlouvy a situace při vícestranném obchodu. Bylo také nutné zahrnout dumping a subvenci, která je velmi důležitá, protože pokud k ní dojde a přijde se na ní je postihována vysokými pokutami a dalšími tresty. Posledním úsekem kapitoly bylo přímo obchodování s textilem, kde bylo vysvětleno vše potřebné pro vývoz do zahraničí, především označení povinná při samotném prodeji nejen do zahraničí, ale i u nás.

Úplně poslední kapitolou této práce byly dokumenty potřebné právě při vývozu do zahraničí, a jak je možné ho do požadované země dopravit. Z dokumentů se nejčastěji používají obchodní faktura, přepravní dokumenty jako jsou mezinárodní nákladní list, mezinárodní železniční nákladní list, letecký nákladní list, osvědčení o původu zboží a jednotná celní deklarace. Nešlo pouze o dokumenty, ale i o opatření a nástroje ze strany našeho státu a EU. Dokumenty a způsoby přepravy byly zaměřeny, jak všeobecně tak i pro oděvní průmysl, především co je z ní použitelné pro textilní a oděvní průmysl. Nakonec se zahrnuly i rizika při vývozu do zahraničí a co je důvodem pro tyto rizika.

14. ZDROJE

- [1] Bernd H. Kortshack, Petr Skolek: Úvod do logistiky, Praha: BaBtext, 1994
- [2] Pojem logistika. [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z www.: <http://www.shopcentrik.cz/slovník/logistika.aspx>
- [3] Metoda ABC. [online] 2010 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z www. http://www.centrumpi.eu/slovník_view.aspx?id_s=2
- [4] Metoda ABC, metoda Just in Time. [online] 2009 [cit. 2013-02-06] Dostupné z www. <http://www.unium.cz/materialy/czu/pef/logisticka-metoda-just-in-time-a-metoda-abc-m15424-p3.html>
- [5] Metoda Just in Case. [online] 2011 [cit. 2013-02-07] Dostupné z www. ppetulka.borec.cz/PE3%20-%20č.%2014%20-%20Filip%20Wanka.d...
- [6] Časový harmonogram kolekce. [online] 2009 [cit. 2013-03-06] Dostupné z www: http://www.kod.tul.cz/predmety/TEP/2_TEP_konstruk_ekomom_2012.pdf
- [7] Logistika. [online]. 2000-2013 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z www: <http://referaty.aktuality.sk/pojem-logistika/referat-2049>
- [8] Definice, pojem, cíle logistiky, účelové pojetí, zásobovací logistika, metody řízení zásob. [online] 2006 [cit. 2013-01-29] Dostupné z www: http://is.muni.cz/th/100319/esf_b/Bakalarska_prace_-_upravena_verze.pdf
- [9] Globalizace. [online] 2006 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z www. http://is.muni.cz/th/310027/pravf_b_a2/Total_final_bakule.txt
- [10] Dokumenty v zahraničním obchodě. [online] 2009 [cit. 2013-04-04] Dostupné z www. <http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=19>
- [11] Konosament. [online] 1998-2013 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z www. <http://business.center.cz/business/pojmy/p541-konosament.aspx>

- [12] Směnka. [online] 1998-2013 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://business.center.cz/business/pojmy/p545-smenka.aspx](http://business.center.cz/business/pojmy/p545-smenka.aspx)
- [13] Šek. [online] 1998-2013 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://business.center.cz/business/pojmy/p546-sek.aspx](http://business.center.cz/business/pojmy/p546-sek.aspx)
- [14] Faktura. [online] 1998-2013 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://business.center.cz/business/pojmy/p325-faktura.aspx](http://business.center.cz/business/pojmy/p325-faktura.aspx)
- [15] Dokumenty používané v platebním styku. [online] 2009 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://www.ceed.cz/bankovnictvi/772dokumenty_pouzivane_v_platebnim_styku.htm](http://www.ceed.cz/bankovnictvi/772dokumenty_pouzivane_v_platebnim_styku.htm)
- [16] Nástroje a opatření obchodní politiky státu. [online] 2009 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=3](http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=3)
- [17] Způsoby přepravy v mezinárodním obchodě. [online] 2009 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=52](http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=52)
- [18] Rizika spojená s mezinárodním obchodem. [online] 2009 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z [www.
http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=11](http://www.skolatextilu.cz/moo/index.php?page=11)
- [19] Pernica Petr: Logistický management, Radix, 1999
- [20] Lambert, Stock, Ellram: Logistika, Computer Press 2000
- [21] Kolektiv autorů: Obchodní zákoník, Ostrava, Sagit, 2009
- [22] Co to je dumping, podstata antidumpingu, mezinárodní pravidla při zjištění dumpingu. [online] 2005 [cit. 2013-03-18]. Dostupné z [www.
http://www.mpo.cz/dokument7567.html](http://www.mpo.cz/dokument7567.html)
- [23] Nařízení rady (Evropského společenství) č. 1225/2009 O ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy ve Společenství

- [24] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 O názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků.
Toto nařízení je možné nalézt na těchto [www](http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=cs,cs&lang=&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,ga,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=621012:cs&page=1&hwords=textile~names~#top).
<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lng1=cs,cs&lang=&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,ga,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=621012:cs&page=1&hwords=textile~names~#top>
- [25] Výrobní logistika [online] 2000-2012 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z [www](http://www.miras.cz/seminarky/logistika/vyrobní-logistika.php).
<http://www.miras.cz/seminarky/logistika/vyrobní-logistika.php>
- [26] Distribuční logistika [online] 2000-2012 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z [www](http://www.miras.cz/seminarky/logistika/distribucni-logistika.php).
<http://www.miras.cz/seminarky/logistika/distribucni-logistika.php>
- [27] Zpětná logistika [online] 2011 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z [www](http://reverzni-logistika.yonix.cz/).
<http://reverzni-logistika.yonix.cz/>
- [28] Svoz odpadu [online] 2009-2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z [www](http://www.asa-group.com/cs/Ceska-republika/Sluzby/Nabidka-sluzeb/Pro-prumyslove-podniky.asa).
<http://www.asa-group.com/cs/Ceska-republika/Sluzby/Nabidka-sluzeb/Pro-prumyslove-podniky.asa>
- [29] Výroba oděvů [online] 2011-2013 [cit. 2013-04-25]. Dostupné z [www](http://www.directalpine.cz/vyvoj-outdooroveho-obleceni).
<http://www.directalpine.cz/vyvoj-outdooroveho-obleceni>
- [30] Výroba povlečení [online] 2013 [cit. 2013-04-30]. Dostupné z [www](http://www.veba.cz/?menu=m_veba&submenu=cz/prof_predstav.html&menuid=100&downloadfile=VEBA_profil.pdf&caption=%C3%9Avod).
http://www.veba.cz/?menu=m_veba&submenu=cz/prof_predstav.html&menuid=100&downloadfile=VEBA_profil.pdf&caption=%C3%9Avod
- [31] Nákup materiálu a zboží [online] 1998-2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z [www](http://www.vysokeskoly.cz/maturitniotazky/ucetnictvi/zasoby-nakupovane-material-a-zbozi).
<http://www.vysokeskoly.cz/maturitniotazky/ucetnictvi/zasoby-nakupovane-material-a-zbozi>
- [32] Stehlík, A.: Logistika – strategický faktor manažerského úspěchu, Brno, Kontrast, 2003
- [33] Výběr a hodnocení dodavatele [online] 2004-2005 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z [www](http://www.miras.cz/seminarky/logistika/vyběr-a-hodnocení-dodavatele.php).

- [34] Outsourcing [online] 2005-2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z www.adaptic.cz/znalosti/slovnicek/outsourcing/
- [35] Fialová H., Fiala J.: Malý ekonomický slovník, Praha, A plus, 2006
- [36] Globalizace textilního průmyslu [online] 2005 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z www.fairtrade.cz/files/texty/fairtrade/dp-spackova.pdf
- [37] Globalizace textilního průmyslu [online] 2011 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z [www.kzps.monitorovani.eu/moduly/vybermodulu/files/vystupy_z_projektu/dopadove_studie/textil/Textil_-_DS_-_Strategie.pdf](http://kzps.monitorovani.eu/moduly/vybermodulu/files/vystupy_z_projektu/dopadove_studie/textil/Textil_-_DS_-_Strategie.pdf)
- [38] Vávrová V.: Řízení výroby a nákup, Praha, Grada, 2007
- [39] Skladové hospodářství [online] 2010 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z [www.is.muni.cz/th/135209/esf_m/DP_Kapounova.pdf](http://is.muni.cz/th/135209/esf_m/DP_Kapounova.pdf)
- [40] MRP [online] 2007 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.businessworld.cz/ostatni/mrp-material-requirements-planning-manufacture-resource-planning-3311](http://businessworld.cz/ostatni/mrp-material-requirements-planning-manufacture-resource-planning-3311)
- [41] MRP [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.en.wikipedia.org/wiki/Material_requirements_planning](http://en.wikipedia.org/wiki/Material_requirements_planning)
- [42] ERP [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.en.wikipedia.org/wiki/Enterprise_resource_planning](http://en.wikipedia.org/wiki/Enterprise_resource_planning)
- [43] ERP [online] 2009-2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z www.erpforum.cz/erp-trendy/na-rizeni-podnikovych-projekte-system-erp-nestaci.html
- [44] JIT [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.en.wikipedia.org/wiki/Just_in_time_\(business\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Just_in_time_(business))
- [45] TOC [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.en.wikipedia.org/wiki/Theory_of_constraints](http://en.wikipedia.org/wiki/Theory_of_constraints)

- [46] Six sigma [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.
https://en.wikipedia.org/wiki/Six_Sigma](https://en.wikipedia.org/wiki/Six_Sigma)
- [47] Kaizen [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.
http://en.wikipedia.org/wiki/Kaizen](http://en.wikipedia.org/wiki/Kaizen)
- [48] Kanban [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.
http://en.wikipedia.org/wiki/Kanban](http://en.wikipedia.org/wiki/Kanban)
- [49] Poka joke [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.
http://en.wikipedia.org/wiki/Poka-yoke](http://en.wikipedia.org/wiki/Poka-yoke)
- [50] Jidoka [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.
http://www.toyota-forklifts.co.uk/EN/company/Toyota-Production-
system/Jidoka/Pages/default.aspx](http://www.toyota-forklifts.co.uk/EN/company/Toyota-Production-system/Jidoka/Pages/default.aspx)
- [51] 5S [online] 2013 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.
http://en.wikipedia.org/wiki/5S_\(methodology\)](http://en.wikipedia.org/wiki/5S_(methodology))
- [52] Klimeš J.: Slovník cizích slov, Praha, SPN-pedagogické nakladatelství, 2002
- [53] Schulte Ch.: Logistika, Praha, Victoria Publishing, 1994
- [54] Dvořáček R.: Optimalizace logistických toků v podniku, Brno, ČVUT, 2009
- [55] ABC analýza [online] 2007-2014 [cit. 2013-05-13]. Dostupné z [www.:
http://www.eulog.cz/?m=z01&id=1620&lang=0](http://www.eulog.cz/?m=z01&id=1620&lang=0)